

VIETNAME IR TOLIAU TENKA AMERIKIEČIAMS KARIAUTI

Amerikiečių padėtį Vietname labai sunkina vyriausybės nepastovumas ir pasikartoją perversmai. Šiuo metu deryboms laikas nepalankus.

A. SINTAUTAS

Šiuo metu Vietnamas yra tapęs pačiu opioju JAV užsienio politikos klausimu. Padėtį sunkina ne tik kariniai veiksmai, bet ir Vietnamo vidaus nesutarimai bei vyriausybės dažnas kaitaliojimas. Praėjusią savaitę buvo nuverstas karo jėgų vadas, generolas Ngyen Khanh, iki šiol buvusių stipriausių vyrų ir laikiesių vairą savo rankose. Khanhą pakeitė naujai iškilęs brigados generolas Ngyen Chanh Thi, 39 metų amž. Bet karinė vyriausybė padalinta tarp 3 generolų.

Visai neseniai, tik prieš savaitę, buvo pakeista civilinė vyriausybė. Ministerių pirmininku tapo Phan Huy Quat. Naujasis karo vadas pareiškė šiai civilinei vyriausybei pasitikėjimą ir todėl tikimasi, kad padėtis nusistovės, atsit. laukiama, kad vyriausybė busianti pastovesnė.

Nors JAV į Vietnamo vidaus reikalus nesimaišo, tačiau Vietnamo armijos karininkai mano, jog karo vado pakeitimas buvo atliktas su Amerikos pritarimu. Reikia nepamiršti, kad tarp nuverstos Khanh ir Amerikos pasiuntinio Maxwell Taylor buvo dideli nesutikimai, pabloginę abiejų šalių santykius.

DERYBŲ DAR NEBŪS

Iš reikiamų spaudoje nuomonių, vis daugiau ryškėja siūlymai sėstis Amerikai prie konferencijos stalo ir pradėti dėl Vietnamo derybas. Prie jų gundo ir Amerikos sąjungininkai. De Gaulle, Prancūzijos prezidentas, atsituntė į Wa-

shingtoną savo užsienio reikalų ministrą Couve de Murville, kuris bandė prez. Johnsoną ir Valst. Sekret. Ruską prikaldyti pradėti Amerikai derybas pietryčių Azijos klausimu.

De Gaulle, kaip žinoma, siūlo Vietnamą, Laosą ir kitas valstybes "suneutralinti", kas reiškia, sudaryti tuose kraštuose tokią padėtį, kuri palengvintų juose įsigalėti komunistams.

Prez. Johnson ir Rusk aiškiai pasakė, kad JAV šiuo metu dėl Vietnamo negali leisti j derybas. Taip Amerika atsakė ir Anglijos premjerui H. Wilson ir Jungt. Tautų general. sekretoriui U. Thant.

JAV vyriausybės sluoksniuose manoma, kad Amerika nepadarė dar tiek, kad įtikintų komunistus, jog Vietnamas ne jiems priklauso. Raud. Kinija ir komunistai mano, kad pergalė yra jų rankose ir nemano derėtis dėl Pietų Vietnamo. Taigi, šiuo tarpu, nei Amerikos vyriausybė nemato pagrindo tokiom derybom. Nurodoma, kad Vietnam klausimu Raud. Kinija yra pradėjusi pavojingą žaidimą, todėl esant tokioms aplinkybėms derybos dar daugiau pablogintų padėtį.

Neseniai Valst. Sekr. Rusk davė suprasti, kad JAV ir toliau rems Pietų Vietnamą ir padės jam kovoti su įsibrovėliais komunistais. Atsižvelgiant į Raud. Kinijos grasinimus, galima laukti Vietname kovų paastrėjimo ir išsiplėtimo.

VENGRAI NORI ATSIKRATYTI SOVIETŲ DALINIŲ KRAŠTE

Sov. S-gos pirmam sekret. L. Brežnevui ir partijos prezidento nariui N. Podgornyj sausio 29-31 d. atsilankius Budapešte, vos pasibaigus Rytų bloko pasitarimams Varšuvoje, Vakaruose buvo spėjiojimų, kad Lenkijoje įvykusi konferencija nebusi taip sklandi, kaip atrodė paskelbtame komunikate. Neatrodė, kad sovietinių politikų viešnagė Vengrijos sostinėje turėjusi ryšio su pageidavimu atsiokratyti krašte tebelaikomą sovietinių karinių dalių.

Vis dėlto Vakarų stebėtojai teigia, kad Varšuvos pasitarimuose vengrai tų dalių buvimą, aštuoneri metai tautos sukilimui įvykus, tebelaikomą Vengrijos diskriminavimu.

Kiti galimi nesutarimai, tai nuomonių skirtingumai laikysenos Vak. Vokietijos atžvalgų. Aštrių Ulbrichto laikysena palaiko sovietai, lenkai ir čekai, gi labiau nuosaikią kryptį atstovauja vengrai, rumunai ir bulgarai. Rumunija su Vengrija tai kraštai, susirupinę gilinti santykius su

Vakarų kraštais, jų tarpe ir su Vak. Vokietija.

Tai galėjo kelti Maskvos nepasitikėjimą, Vengrų spauda net pasiskubino patikinti, kad nesą jokios kalbos apie Vengrijos santykių su jos ligšioliniais sąjungininkais atšalimą. (E)

APIE GALAUNĖS VEIKLĄ

Lietuvoje 75 m. amž. su laukęs liaudies kurybos tyrinėtojas prof. P. Galanė "Tiesoje" plačiai įvertintas J. Umbrazo straipsnyje. Pasistengta neigiamai įvertinti Galaunės veiklą nepriklaus. Lietuvos laikotarpiu. Pagal Umbrazą, tuo metu Galaunės knygoje ir straipsniuose buvo "klaidingų, idealistinių savo esme minčių bei samprotavimų, ginčytinų teiginių ir išvadų".

Tatai byloja apie ribotumus bei prieštaravimus tuometinėse jo idėjinėse ir estetiškose pažiūrose, įsitikinimuose. Tačiau visvien pripažinta: Galaunės nuveikto darbo reikšmė — didelė. (E)

JAV MOTERYS TESIRUPI NANCIOS KOVA UZ TAIKĄ

Vilniuje vasario 3-4 d. įvykusį moterų suvažiavimą pasveikino moterų delegatės ne tik iš kitų Pabaltijo respublikų ar Karaliaučiaus srities, bet ir atvykusios iš tolimojo Uzbekistano, Kazachijos ir kitur. Buvo dvi ir JAV "pažangiųjų" atstovės — K. Petrikenė su A. Jonikiene. Jos pabrėžė, kad Amerikos moterų kovojančios už taiką, prieš imperializmą. Esą, tos moterys "budriai sekančios pasaulio įvykius, reikalaujančios išvesti JAV karius iš Pietų Vietnamo.

Jeigu, girdi, Lietuvos moterys kalba apie kurybinį darbą ar vaikų auklėjimą, tai, pagal "pažangiųjų" atstoves, amerikietės kitokios — jos savo susirinkimuose svarstano, kaip sėkmingiau kovoti prieš karo kurstytojus bei karo propagandą. (E)

KĄ PALECKIS TUOMET SAKĖ APIE VASARIO 16

Okupuotas Lietuvos "prezidentas" Justas Paleckis 1928 m. Lietuvos Šaulių Sąjungos leidinyje nurodė: "Iš tikrųjų, Vasario 16 d. Aktas buvo revoliucinis žingsnis, drąsus laisvės žodis, tautos valios išraiška ir didelis vieningumo aktas, Lietuvos naudai sutelkęs visus lietuvių tautos vadus.

"Tuo Aktu mes patys įsigijome laisvę ir dėl to turime būti patys sau dėkingi. Aišku, tuo metu dar nebuvo kalbos apie Akto įgyvendinimą, tačiau jau buvo atsiradusios didelės viltys, rasti teisingi pagrindai ir tikras žodis. Viltys pasiteisino — net-ko ilgai laukti ir žodis tapo ku-nu." (E)

LIETUVOS "MIESCIONIO" VAIZDAS

"Komj. Tiesa" feļjetono būdu pabandė nupiešti kai kurių miescionių, Lietuvoje gyvenančių, vaizdą. Čia pora pavyzdžių: miescionis vulgaris — jis kalba: "Duokite darbą lengvėsi, uždarbį didesni!". Laikraščiuose jį domina skelbimai apie ištuokas ir butų keitimą, jis žavisi detektyviniais kuriniais, dažnai mini Remarqą, tiki visokiais gaudais ir nedelsdamas apsirūpi- ną įvairiausiomis prekėmis. Jo kalboje gausu svetimos kilmės žodžių.

Supermiescionis — jo išsilavinimas — būtinai aukštas. Visą apie visus žino, atokiai laikosi nuo bet kokio įvykio. Mėgstamiausios frazės: "ne-turime literatūros, bet jū li-teratura — tai bent!" Arba: "Sakote blogas filmas? Negali būti. Vencicijoje jis laimėjo vieną pagrindinių prizų".

"Principingai pasisakyti susirinkime? Ką tai duos?" Žinoma, komjaunimo organas siūlo: demaskuokite visokio plauko miescionis. (E)

— Zuvo 7 Svedai, kai greit-tasis traukinys arti stoties Skulptor. Svedijoje, užvažio- ant stovėjusio keleivinio trau-kinio. Sužeistų buvo 35.

NETRUKUS SKRIS Į MENULĮ NAUJA RAKETA

Amerikiečiai yra patenkinti raketos Ranger 8 kelione į mė-nulį, kurį pasiekė praėjusį sekmadienį. Prieš nukrisdama į mėnulį raketa padarė daugiau 7.500 nuotraukų ir jas pasiuntė į žemę. Įrengimai mėnulio paviršių pradėjo fotografuoti iš 1.553 mylių aukščio. Paskutinė nuotrauka padaryta iš 1.700 pėdų toli-mo nuo mėnulio.

Raketa padarė per 65 skri-dimo valandas 248.900 mylių kelio. Nukrito į "Mare Tran-quietatis" — "Ramybės ju-rą." — tik 15 mylių nutolusi nuo numatytos jos kriti-mo vietos. Ji lėkė 5.942 my-lias per valandą.

Dabar specialistai tyrinėja iš gautų nuotraukų mėnulio paviršių, norėdami patirti, ar ten gali su erdvių laivu nusileisti žmogus. Kaip žinome, amerikiečiai mėnulį fotografo-vo praėjusią vasarą, liepos mėnesį, pasiūsdami tada raka-tą Ranger 7. Manoma, kad už 5 metų, o gal ir anksčiau, j mėnulį bus pasiūstas astrau-rautas. Šiai kelionei dabar atliekami paruošimai. Ateinan-ti mėnesį amerikiečiai numa-to j mėnulį pasiūsti naują ra-ketą Ranger 9.

Sovietai skelbė, kad jie mėnulį anksčiau nufotografo-vo, bet niekam neparodė nuot-raukų...

— Pietų Vietnamo ir JAV kariai vienoje įlankoje, apie 200 mylių nuo Saigono apti-ko komunistų ginklų ir amu-nicijos slaptą sandėlį, kuria-me surado apie 80 tonų įvai-rių ginklų. Tai didžiausias ginklų grobis visoje karo ei-goje. Dauguma ginklų, kaip nustatyta, yra sovietų ir Rau-donosios Kinijos kilmės.

— Daud. Kinijos radijas paskelbė, kad praėjusią savi-aitę Laose buvo nušauti ameri-kiečių 4 bombonešiai.

— New Yorke prasidėjo teroras negrų tarpe. Praeju-

si sekmadienį salėje "Audu-bon Ballroom" buvo keltais šuiviais nužudytas negrų or-ganizacijos "Afro-American Unity" vadas Malcolm X. 38 metų amžiaus. Malcolm X tik pradėjo kalbėti iš tribunos 300-400 negrų klausytojams ir j jį buvo paleisti keli šu-iviai. Sumiti du įtariamieji.

Dar prieš savaitę į Malcolm X butą buvo imesta benzino bombos. Įtariama, kad tuos pasikėsinimus atlika negrų organizacijos "BLACK MUS-LIMS" nariai. Bet tos organi-zacijos vienas kalbėtojų pa-reiškė, kad jie su pasikėsimu ir nužudymu nieko bendro neturi.

— Venezuelos policija nu-šovė amerikiečių taikos kor-puso narį Joseph Ruplej, 24 m. amžiaus, kilusį iš Orindo, Calif. Kitas narys David Glo-ver buvo sunkiai šuiviu sužeis-tas į vidurius. Nelaimė įvyku-si per klaidą, esą policija pa-laikius juos d-monstrantais, šaudančiais į policiją.

— Prez. Johnson dar netu-ri savo kelionės plano į Pietų Ameriką ir Europą. Tuos kraštus jis yra numatęs lan-kyti šiais metais.

— Nevada, Calif. buvo už-mušti 7 žmonės susidurus au-tomobilams. Vienas žuvusių, M. Kennett, 18 metų amžiaus, buvo pajėškomas policijos ryšium su padarytu pėšimu.

— Tik penkis valandas bu-vo "daktaru" jaunas vyras Los Angeles ligoninė, kurioje apsilvėkęs gydytojo baltą apsiaustą priminėjęs ligo-niūs. Paašikėjo, kad tai nėra gydytojas, o tik apgavikas R. King, 19 metų amžiaus.

— Egiptas iš Sov. Rusijos yra gavęs įvairių ginklų veik už bilijoną dolerių. Taip pra-neša spaudai vokiečių vyriausybė, atsakydama Nasserui į protestą, kam Vak. Vokietija ginkluojanti Izraelį.

PRIĖMIMAS LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE WASHINGTONE

SVEIKINIMAI VASARIO SESIOLIKTOSIOS PROGĄ

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimo proga, Lietuvos atstovą J. Kajecką sveikino kortelėmis Valstybės Sekretorius, Valst. Paskreto-rius, jo pavaduotojas, Valsty-bės Sekret. padėjėjai ir eilė augštų Valst. D-pto pareigu-nų. Taip pat laiškais bei kor-telėmis sveikino Vakarų Vo-kietijos, Uragsvajaus, Haiti ambasadoriai ir Estijos atsto-vas.

Asmeniškai pasveikino atsi-lankydami į Lietuvos atstovo ir ponios O. Kajeckienės su-remgtą priėmimą Lietuvos pasi-untinybėje Vasario 16-tąją:

Valst. Sekret. žmona Mrs. Dean Rusk su dukterimi, Miss Peggy, Valst. Sekret. padėje-jo pavad. Mich. Cieplinski su žmona, Protokolo 8-fas Lloyd N. Hand, jo pavad. ir Mrs. Carter, Rytų Europos Reik. direktorius H. C. Vedeler su

žmona, Pabaltijo Skyr. vedė- jas I. I. Schiffman su žmona, protokolo sekret. pareigūnai pp. King, Mitchell, Phillips, Sie-menski, Fenner, Valst. Dept. pareigūnai Lister ir Selby su žmonomis, ambasadorienė B. Guffler, buv. Valst. pasekret. Loy Henderson su žmona, pp. Spruks, Mrs. Bliss Lane, buv. JAV Ministerio žmona Lietu-voje.

Svečių tarpe buvo taip pat buvęs senatorius Kenneth B. Keating kongresmanai — Mo-nagan (iš Conn.), Murphy (iš Ill.), Nodzi (iš Mich.).

Iš Diplomatijos korpuso da-lyvavo — Dipl. Korpuso De-kanas dr. Sevilla-Sacasa Nika ragos ambasadorius, Brazilijos ambasadorius su ponia Magalhães, Etiopijos ambas-a-dorius Dinke, Haiti ambas-a-dorius Thard, Luibsemburgo ambasad. Steinmetz, Rwanda ambasadorius su ponia Kaban-

VISA DIDŽIULĖ MUSŲ ORGANIZACIJA PRADEJO REIKŠMINGĄ SLA 80 METŲ VAJŲ VASARIO 16 DIENĄ

KIEKVIENOS KUOPOS PIRMININKAS KVIECIAMAS PADARYTI ĮSPUDINGĄ PRADŽIĄ VAJAUS DARBE

Kuopos pirmininkas laiko savo pareiga artimiausiam kuopos susirinkime išdėstyti vajeaus svarbą kuopai ir visam mūsų Susivienijimui.

Kuopos pirmininkas atliks didelį patarnavimą, jeigu su-rengs iškilėnį pasitarimą, ar pobuvį, kur dalyvautų visi žy-zmesni veikėjai, o ypatingai organizatoriai.

Vajeaus darbas bus sėkmingas, jeigu kuopos veikėjai jam gerai pasirėngs iš anksto, turės sąrašus tų asmenų, kuriuos susitikti ir pasistengs įrašyti nariais.

Kuopos pirmininkas pasirūpina, kad kuopa atsiųstų į SLA centrą Oficialų Pranešimą su kuopos valdybos vardais ir pil-nais adresais, kad su jais būtų galima lengvai susirašyti.

Kuopos pirmininkas paskatina savo organizatorius išpildyti Registracijos Lapus, kad mes visi žinotume, kas tikrai dir-ba šiam vajui.

Kuopos pirmininkas broliškai pataria veikėjams, jiems pa-gelbsti ir nuolat seka, ar visos galimybės panaudotos, kad šis Vajeaus duotų tiek narių, jog SLA sulaukės 80 metų sukaktu-vių galėtų pasidžiaugti naujais laimėjimais.

REIKALAUKIT APLIKACIJŲ NAUJIEMS NARIAMS ĮRAŠYTI

GERBIAMIEJI ORGANIZATORIAI:

Kartu su SLA 80 Metų Vajeaus medžiaga, Jūs gavot ne-didelį kiekį aplikacijų. Nenorėdami didinti pašto išlaidų, be reikalavimo aplikacijų nesuėčiame. Bet veiklėms Organi-zatoriams gautų aplikacijų be abejonės nepakaks. Tad prašom reikalauti aplikacijų ir mes jums pasiūsiame pakankamą skai-čių. Laukiame atsiliepimų. Kreipkitės:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 W. 30th St., New York, N. Y. 10001

VASARIO 16 AKTO SIGNATARAI

Lietuvos Nepriklausomybės Akta Vilniuje 1918 m. vasa-rio 16 d. abėcėlės eile pasira-šė: dr. J. Basanavičius, S. Banaitis, M. Biržiška, K. Bi-zauskas, P. Dovydasis, Stp. Kairys, P. Klimas, D. Mali-nauskas, Vl. Mironas, St. Na-rutavičius, A. Petrusis, kun. K. Saulys, dr. J. Šaulys, J. Sernas, A. Smetona, J. Smil-gevičius, kun. J. Staugaitis, A. Stulginskis, J. Vailokaitis, J. Vileišis.

1964 m. Vakaruose mirus dviem signatarams: prel. K. Šauliui (Sveicarijoje) ir inž. S. Kairiui-Kaminskui (JAV), šiuo metu teliko du gyvieji signatarai, gyveną Lietuvoje — buvęs diplomatas P. Kli-mas ir buvęs respublikos pre-zidentas agr. A. Stulginskis.

Aktas pasirašytas Lietuvių Komiteto nukentėjusiems nuo karo šelpti namuose. Didžio-jiųjų g. (dabar Gorkio g.). Lietuvos Tarybos posėdžiui pirmininkavo dr. J. Basanavi-čius. Vasario 16 Aktas kitą dieną turėjo pasirodyti Vilniu-je leistame "Lietuvos Aid", bet laikraštis buvo vokiečių konfiskuotas. Vis dėlto Vasa-rio 16 nutarimas slaptais ke-liais pasiekė Berlyną ir vasa-rio 18 d. pasirodė keliuose laikraščiuose. Lietuvoje Aktas buvo paskleistas slapta. (E)

Dalyvavo spaudos atstovai, lietuvių, estų ir latvių bėi pa-reigūnai iš Amerikos Balso.

Si priėmimą aprašė žurna-listė Judith Martin, Washing-ton Post pavadinimu, Lithua-nians Still Feel Independent." Taip pat aprašymas tilpo ir

Evening Star, užvardinimu — "Fete Draws Diplomats."

Haiti ambasadorius prane-šė, kad prie Haiti ambasados Washingtono, lietuvių tautos garbei, plevėsavu Haiti vėlia-va vasario 16 d.

Tevyne

Lithuanian Weekly

Published Every Friday

by the Lithuanian Alliance
of America

ANTANAS SODAITIS

EDITOR

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopos pranešimai ir skubūs laškai redakcijai reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščiui numerui išimant.

Keliant adresą, būtina pranešti senaisiais adresais ir nurodyti naują adresu pašto zonos numerį. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

VADOVYBEI SUSIRINKUS

Pild. Tarybos suvažiavimą, vykstantį šią savaitę New York, galima laikyti lyg tradiciniu, nes kiekvienais metais, baigiantis vasario mėnesiui, susirenka Susivienijimo vadovybė savo posėdžiams.

Šiame suvažiavime Pildomosios Tarybos nariams tenka užbaigti ir padėti parašus po labai svarbiu darbu. Tai SLA metiniai raportai, kurie iki kovo 1 dienos turi būti išsiuntinti atskirų valstijų apdraudų departamentams.

Tačiau ne vien metiniai raportai šiuo metu vertė vadovybę susirinkti. Nuo praėjusio jos suvažiavimo jau yra praėję visos pusmetis ir per tą laiką apsiečiai susitelkę įvairių reikalų bei klausimų. Jie visi šiame suvažiavime svarstomi ir sprendžiami.

Suvažiavimo svarbių darbų eilėje yra ir naujai pradėto vajuos reikalai. Tiesa, jis jau paskelbtas, išsiuntinėta reikalinga medžiaga ir paskatinti darbuotojai jungtis į naujų narių įrašymo talką. Tačiau to dar nepakanka. Ypač Vajaus Komisijai labai rupi pradėto darbo sekmingumas. Reikia, kad vajuos vykty didesniu spartumu, jungiantis visoms kuopoms į darbą ir jog kiekviena jų padidintų savo narių skaičių. Todėl, siekiant didesnio vajuos našumo, Pild. Tarybos suvažiavimui ir tenka įsijokoti ir svarstyti naujus kelius bei priemones.

Į šį suvažiavimą susirinko visi Pild. Tarybos nariai. Iš Pittsburgho avyko prez. P. P. Dargis, iš Mahanoy City — vicepirm. S. Gegužis, iš Chicago — izd. N. Gugienė ir dr. S. Biežis, ir newyorkiečiai — sekr. B. Pivaronė, izdo globėjai — E. Mikužiuotė ir S. Bredes.

Reikia laukti, kad suvažiavimo darbai bus našūs ir jie prisidės prie organizacijos didesnės gerovės, ko, be abejo, nori ir linki kiekvienas nuosirdus Susivienijimo narys.

A. Sd.

KNYGA APIE KENNEDY

Vakarų Vokietijoje išleista Hans Habe knyga apie prez. Kennedį mirties aplinkybes "Der Tod in Texas." Tai didžiausią pasisekimą turinti Vakaruose išleista knyga — per tris dienas jos išparduota 50,000 egz. Iš kitų užsienio knygų antroje vietoje atsidūrė J. P. Sartre naujoji knyga "Les Mots" su išparduotais 20,000 egz. (E)

DETROITE TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS LABAI PASISEKĖ

SLA prez. P. P. Dargio
atsilankymas Detroite

Nepriklausomybės šventės minėjimo proga, Detroite Lietuvių Organizacijų centro valdybos pakviestas, čia lankėsi SLA prezidentas ir ALT viceprezidentas Povilas P. Dargis. Gerbiamas svečias po ilgos ir gana varginančios kelionės lėktuvu, užtrukusios 7 valandas, Detroite pasiekė penktadienį. Visą šeštadienį praleido besitardamas su Detroite SLA kuopos valdybos nariais, o 7 val. Lietuvių namuose svečio garbei buvo suruoštas banketas.

Sekmingas banketas

Detroite nusistovėjusių praečių. Tautos šventės pagrindiniam kalbėtoji visuomet yra rengiamas panašus banketas. Šiais metais jo rengimu rūpinosi SLA 352 kuopa, budama glaudžiam kontaktė su Detroite Lietuvių Organizacijų centro valdyba. Banketas atsilankiusių skaičiumi buvo dvigubai didesnis už praėjusiais metais buvusį, dėlto laikomas pilnai pasisekusiu.

Dalyvavo Detroite Liet. Organizacijų atstovai, SLA kuopų veikėjai ir gražūs skaičius svečių. Banketą atidarė 352 kuopos pirm. A. Sukauskas, pasveikindamas visus svečius ir tolimesnį vedimą perdavė 352 kuopos vicepirm. K. Navasaitiui. Banketo metu SLA prezidentą P. P. Dargį sveikino: SLA 352 kp. vardu — K. Navasaitis, ALT vardu — E. Paurazienė, Detroite Liet. Organizacijų centro valdybos vardu — P. Januška, Lietuvių Demokratų klubo vardu — J. Paškus, "Lithuanian Voice" Radio klubo vardu — inž. V. Urbonas, LB Detroite Apyl. vardu — V. Pauza, Detroite Liet. Namų ir Respublikonų kuopos vardu — inž. J. Gaižutis, Windsor Apyl. LB vardu — B. Galaišis ir žymus SLA veikėjas — F. Motuzas.

P. P. Dargis savo kalboje prisiminė visus Letroite SLA kuopų veikėjus, pabrėžė SLA reikšmę lietuviškoje veikloje, ilgiau sustodamas prie Tautos šventės reikšmės ir Amerikos lietuvių vedamos kovos už Lietuvos laisvę, pasidžiaugė lietuvių laisvinimo veiksnių apsiungimu bendram vieningam darbui.

Prie banketo pasisekimo daug prisidėjo šeimininkės: M. Brazauskienė, Ona Balčiūnienė, P. Juškenė, M. Žilinskienė, B. Januškenė, nuosirdžiai visuose reikaluose talkinant K. Nausėdai, Ed. Trimeirui, M. Balčiūniui, D. Trimeirui, M. Shatas, A. Kraušaiti, M. Sukauskaitė ir R. Januškaitė.

Banketo stalus gražiai papuošė gėlėmis gėlininkė SLA narė Antoneta Dambrauskienė, už tai neimdama jokio atlyginimo.

Be jau minėtų sveikinučių, bankete dalyvavo Dariaus ir Girėno klubo pirm. Albinas Bliudžius, SLA Hamtramck 200 kuopos atstovas A. Aleksynas, LRKSA 171 kp. atstovas S. Garliauskas.

Nepriklausomybės šventės minėjimas buvo įspūdingas. Detroite Liet. Organizacijų Centro valdyba, ruošdamasi iškilmingam Nepriklausomybės minėjimui, šiais metais netik pasirūpino geru kalbėtoju, pakviestama SLA prezid. Povilą P. Dargį, bet dar padarė staigmeną ruošdama minėjimą naujoje vietoje, pačiame miesto centre, Cobo salėje. P. Dargis kalbėjo nuosaikiai, įtikinančiai, kalbą paremda-

mas istoriniais faktais, dėlto ji buvo išklaudyta su didžiu dėmesiu. Aukų ALTui surinkta žymiai daugiau nei praėjusiais metais. Dar negalutimais daviniais minėjimo metu aukų gauta \$2,511.

Į minėjimą buvo pakviesti ir atsilankė visų televizijos stočių pareigūnai, kurie tą patį vakarą perdavė pasikalbėjimą su P. Dargiu, kartu parodydamas minėjimo vaizdus.

Sekmadienį, vasario 11 d. prie Detroite miesto rotušės plevesavo Lietuvos trispalvė vėliava, kuri nuleista salėje minėjimui pasibaigus, dalyvaujant tukstantinei miniai ir giedant Lietuvos himną.

Kalbėjo per radiją

Šeštadienį, vasario 13 d. P. Dargis kalbėjo per "Lithuanian Melodics" radio programą iš stoties WJLB, o sekmadienį per "Lithuanian Voice" radio programą, iš stoties WQRS. Taigi, ir tie, kurie į minėjimą neturėjo galimybių atvykti, SLA prez. P. Dargį galėjo išklaudyti kalbėjusį visiems mums rūpimu Lietuvos laisvinimo klausimu.

Pasakė kalbą Windsore

Cia jau beveik taisyklė, kad kaimynai windsoriečiai visuomet "skolinasi" iš Detroite Liet.-Org. Centro, jų pakviestą pagrindinį minėjimo kalbėtoją, Windsore Tautos šventės ruošimu rūpinosi LB valdyba. Minėjimas buvo kroatų salėje. Tešėsi nuo 12:30 iki 2:30. P. P. Dargis čia pasakė kalbą, kurią Windsor lietuviai priėmė labai šilta. Meninę dalį išpildė Detroite Dramos Samburio aktoriai: A. Pezys, A. Gubilas ir V. Žebertavičius bei Windsor lietuviai jauniems.

Windsore buvo renkamos aukos Tautos Fondui ir jų surinkta daugiau nei bet kuriais ankstesniais metais.

Atlikęs Detroite ir Windsor nepaprastai sekmingą misiją, SLA prez. P. P. Dargis, 352 kuopos pirm. A. Sukauskas ir sekret. P. Januškos su žmona palydėtas, iš Metropolitan aerodromo lėktuvu išskrido į Pittsburgh.

P. P. Dargio lankymasis Detroite ir Windsore buvo naudingas bendriems lietuvių reikalams ir tuo pačiu Susivienijimui Lietuvių Amerikoje.

352 kuopos susirinkimas

SLA 352 kuopos narių susirinkimas įvyko kovo 7 d., sekmadienį, Lietuvių namuose, 3009 Tillman St. Pradžiai 12:30 val. Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti. Bus aptarti kuopos reikalai, priimami mokesčiai ir t.t.

P. Januška

So. Boston, Mass.

Svarbus pranešimas

Pranešama visiems SLA 308 kuopos nariams, kad vasario 27 d., 6 val., ALT S-gos namuose, 484 E. 4th Street, So. Bostone ruošiamas blynų vakaras. Kuopa turi įvairių išlaidų, kurių padengimu visi turim rupintis. Todėl visų narių pareiga atsilankyti į šį kuopos užgavėnių vakarą ir tuo sukelti lėšų kuopos reikalams.

Nariai kviečiami su savo šeimomis. Bus programa ir sukama filmas kuopos atsiminimui. Vieningai dirbdami galėsime daug ką padaryti. Tad visi, mieli nariai, padėkit valdėdai. Nors kartą metuose atsilankykite į kuopos rengimą.

A. Andriulionis,
kuopos pirmin.

Cicero, Ill.

K. P. Deveikis atstogose

SLA 301 kuopos finansų sekretorius, Kazys P. Deveikis, ilgiam laikui išvyko pasvečiuoti pas vaikus į Arizoną ir Californiją. Laikinais pareigais perėmė kasininkas Kazys Genys, 1611 So. 19th Ct., tel. TO 3-6169. Šiame darbe turi ilgametį patyrimą. Butinam SLA 301 kp. reikale kreiptis į K. Genį.

Mokesčiai, kaip ir iki šiol, bus priimami kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį nuo 7 val. vakaro, Liberty namų — 1401 So. Court apatinėje salėje. Baigus rinkti mokesčius, apie 8 val. įvyks trumpi susirinkimai. Pirmas — kovo 3 d., o kitas — balandžio 7 d.

Parenkim rinkimuose lietuviams

Tarp kitko, ilgametis mūsų SLA valdybos narys, Kazys Genys, yra čia Mokyklų Tarybos narys ir dabar kandidatuoją antram terminui. Visi Cicero ir jos apylinkėje gyvenę SLA nariai turėtų ne vien patys balsuoti, bet ir savo kaimynus bei prietelius paraginti eiti balsuoti už mūsų Genį.

Kitas mūsų tautietis, Jonas Kimbarkas, įvairių čia lietuviškų organizacijų narys, jau ne antram, bet kokiam šeštam terminui kandidatuoją į miesto valdybą. Jeigu mes esant reikalui jį vis surandam, tai dabar turim jam padėti būti perrinktam.

Stepas Paulauskas, kuopos pirmininkas, 1505 So. 49 Court, Tel. 652-8168

Rockford, Ill.

Dan Kuraičio filmai

SLA 77 kuopa rengia gražų parengimą: pakviest Dan Kuraitį su pranešimu ir filmais. Pasaulio keliautojas D. Kuraitis šiomis dienomis grįžo iš ilgos kelionės po tolimus rytus. Jis buvo Japonijoje, Indijoje, N-paly ir kt. vietose. Jis aplankė Indijoje Gandhi kapą ir daugybę įžymių vietų. Kuraičio pranešimas ir filmas bus įdomus.

Parengimas įvyks kovo 14 d., sekmadienį, Lietuvių klubo salėje. Svarbu, kad visi SLA 77 kuopos nariai dalyvautų. Kviečiami visi lietuviai atsilankyti ir pamatyti Dan Kuraičio filmus.

Sausio mėnesio dideli šalčiai ir sniegas įvargino žmones Rockforde, o vasario mėnesį atleido ir dideli lietus apšėmė Loves Park miestelį net 4 pėdas vandens. Namuose ir gatvėse padarė daug nuostolių. Kai susprogdino Rock upės ledą, tai vanduo jau nusėjo. Laukiame pavasarčio.

77 kp. korespondentas

Binghamton, N. Y.

Minėjom Tautos Sventę

SLA 50 kp. vasario 2 d. susirinkime J. Norbonto namuose, buvo nevisai mažas skaičius kuopos narių. Susirinkimą vedė naujas kuopos pirmininkas, Matas Urbas. Atlikus kuopos reikalus, pirmininkas paaiškino, kad pamėnėsim Lietuvoje Nepriklausomybės sukaktį. Ant valdybos stalo stovėjo Amerikos ir Lietuvos vėliavėlės, kas susirinkimui suteikė šventadienišką.

Pirmininkas pakvietė P. B. Balčiūnį, kuopos sekretorių, tarti žodį. Jis trumpoje kalboje apibūdino Lietuvos ir lietuvių tautos šių dienų reikalus, ir kaip mes turime prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo iš rusų okupacijos. Nurodė, kad lietuvių tauta yra kilusi iš visai skirtingų pader-

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠJ SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

DR. PETRAS ZALATORIS

DR. ALBINAS GRIGAITIS

A. VESALIUS—ANATOMIJOS TĖVAS

DR. A. GRIGAITIS

(Tęsa)

Tais laikais nusikaltėlių pasmerktų mirčiai laivonai nebuvo laidojami, o išmetami kapinėse šunims suėsti. Vesalius naktė, it vagis, tempdavo iš kapų į savo namus tokius laivonus. Ilgo Vesalijaus darbo su laivonais rezultatas: buvo veikalas: "Zmogaus kuno sudėtis." Tai pirmas medicinoje normalios anatomijos vadovėlis.

Senovėj Galenas aprašė organus ožkos, karvės, beždžionės. Viduramžiuose mes matome juokingus, išgalvotus žmogaus organų pavokslus. Gi Vesalius piešė tai, ką matė lavonų skrodimo metu. Čia daug jam padėjo vienas iš jo mokinių, garsus italų menininkas, Tielano.

Galeno pasekėjai pradėjo protestuoti prieš naują Vesalijaus žmogaus anatomiją. Jie kaltino Vesalijų ir tame, kad jis radęs pas vyrą ir moterį vienodą šonkaulių kiekį. Gi sv. Rašte pasakyta, kad Dievas Iovą sutvėręs iš Adomo šonkaulio. Tokiu būdu pas vyrą turi būti vienu šonkauliu mažiau. Išvada, kad tais laikais gydytojai net nepajėgė

suskaičiuoti, kiek vyras turi šonkaulių.

Savo knygos įvade Vesalius kalba, kas ji paskatino atlikti šį darbą. "Mūsų laikų medicina, — savo Vesalius, — tiek nusmuko, jog ji atsidūrė kirpėjų rankose. Įvairūs šundaktariai vadina save gydytojais, gydo ligonius užkalbėjimais, nes nežino jų priežasties. Anatomija yra medicinos mokslo pagrindas. Be anatomijos žinojimo chirurgija nėra chirurgija."

1514 m. Vesalius tampa ispanų karaliaus Karolio V dvaro gydytoju, o vėliau jo įpėdinio Pilypo I. Bet čia neranda ramybės ir jis apleidžia Madridą, išvyksta į šv. Žemę. Ten prabūna 8 metus.

1561 m. grįžta į Paduą, į universitetą vėl dėstyti anatomiją. Bet laivas, kuriuo Vesalius plaukė, audros metu sudužta ir jis patenka į salą Zante (Pietų Graikijoje), kur po metų dideliame varge ir vienatvėje miršta.

Eidami pro vaistines, kurių languose išstatyta medicinos istorijos paveikslai, sustokit ir pažiūrkit. Ten rasite Vesalijų, skrodžiantį lavoną, o aplinkui studentų būrį.

DEBESYLAIS

Elecampane

Debesylas žydi balandžio gegužės mėn. Auga drėgnose pievose, upių krantuose, tarp krūmų. Renkama šaknis anksti pavasarį arba rudenį, spalio mėn. Iškasas šaknis nuvalyti nuo žemių, nuplauti šaltame vandenyje, džiovinti gerai vėdinamoje patalpoje. Kad greičiau džiotų, šaknis plonai supiaustyti.

Anksčiau debesylų šaknų arbata buvo vartojama prie plaučių džiūvės. Mat, ši arbata gerina apetitą, gerina maisto apykaitą, gerina virškinimą, padeda atkosėti. Be to, ši arbata varo vėžius, ramina vidurių dieglius, gelbsti prie katarinės gelligės.

Arbatos pagaminimas: džiovintų smulkiai supiaustyto debesylų šaknų tris arbatinius šaukštėlius užpilti dviem stiklinėm vandens, virti, pridėti medaus.

Degtinės antipilas: keturi arbatiniai šaukštėliai debesylų šaknų, keturi arbatiniai šaukštėliai pelynu, 13 sv. razinų languose išstatyta medicinos istorijos paveikslai, sustokit ir pažiūrkit. Ten rasite Vesalijų, skrodžiantį lavoną, o aplinkui studentų būrį.

Thomsonville, Conn.

SLA 113 kuopos susirinkimas buvo sausio 3 d. Pirmin. J. Zvirblis atidaręs susirinkimą pateikė di-notvarke ir perskaitė protokolą.

Svarstant valdybos rinkimų klausimą, buvo nutarta valdybą palikti tą pačią. Į ją įeina pirm. — J. Zvirblis, vicepirm. — A. Noreika, kasi-ninkė — N. Zvirblienė. Šie valdybos nariai atlika visus kuopos darbus ir pareigas.

Siuo metu parengimų nedarome. Gyvename, kaip visados, gerai.

J. Zvirblis

Peru, Maine

Naujas kapas

Sausio 12 dieną mirė Stela Kaulaičiuotė — Kušnerienė, sulaukus 69 m. amžiaus. Anksčiau ji buvo išteklėjus už Antano Mockaus. Juodu turėjo sūnų Antaną, kuris dabar yra taip pat vedęs.

Vėliava sukurė naują šeimą, išteklėdama už Alex Kušnerio. Susilaukė dukters Olgos. Priklausė prie SLA 299 kuopos Rumfod, Me.

Palaidota sausio 19 d. De-metrie kapinėse. Giliume nu-ludime liko vyras, vaikai, giminės, draugai ir artimieji.

Išsėkis ramybėje Amerikos žemėje.

Jonas Kaulaičiuotė

Kieno linksma daina, to širdis spaktaina.
Kol tingins pasijudins, vik-rusis nudirbs.

Kuopu Susirinkimai

CICERO, ILL.

SLA 301 kp. susirinkimas kviečiamas kovo 3 d., 8 val., Liberty namuose, 1401 South 49 Ct.

DETROIT, MICH.

SLA 352 kp. susirinkimas bus kovo 7 d., 12:30 val., Lietuvių namuose, 3009 Tillman Street.

KAS TAS P. OLEKAS

Vasario 2 d. Vilniuje miręs svarbus komunistų pareigūnas Pranas Olekas. Nepriklausomoje Lietuvoje už komunistinę veiklą kelias atve-jais buvo banstas kalėjimo bausmėmis. (E)

KAS TAS P. OLEKAS

Vasario 2 d. Vilniuje miręs svarbus komunistų pareigūnas Pranas Olekas. Nepriklausomoje Lietuvoje už komunistinę veiklą kelias atve-jais buvo banstas kalėjimo bausmėmis. (E)

SLA PILD. TARYBOS SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO 1961 M. SPALIO 8-9 D. SHEKMAN VIESBUTY, CHICAGO, ILL.

PROTOKOLAS

SEKRETORES RAPORTAS (tesinys)

Man teko dalyvauti Maž. Lietuvos lietuvių ir bičiulių suvažiavime, kuris įvyko rugsėjo 5-7 d. SLA poilsio name, Atlantic City, N. J. ir kuris praėjo nuotaikingai, dalyvaujant daugeliui veikėjų iš įvairių vietovių.

Mirus J. Budriui, Lietuvos Gen. Konsului New Yorke, pasitarus su prezidentu P. P. Dargiu, buvo pareikšta Pild. Tarybos vardu užuojauta R. Budrienei, šeimai ir artimiesiems. J. Budrys išbuvo SLA nariu virš 20 metų.

Mirus dr. V. Terejonui, SLA Sveikatos Komisijos nariui, taip pat buvo pareikšta užuojauta jo šeimai Pild. Tarybos vardu.

Po SLA 53-čio seimo, palaikydama nusistovėjusią tvarką, Susivienijimo vardu išsiuntinėjam padėkos laiškus visiems, kurie sveikino seimą ir atsiuntė aukas.

Susirgus veikėjui, centriniam organizatoriui J. Krasinskiui, pasiūnėjam užuojautos laišką, linkėdama sėkmingai pamešti operaciją, greit sustiprėti ir sveikam grįžti į SLA veikėjų eiles, kur savo darbais yra taip gražiai pasižymėjęs ir kuriai yra taip reikalingas.

SLA centras, pagal Vajaus Komisijos nutarimus, yra įpareigotas paruošti informacinę literatūrą anglų ir lietuvių kalbomis ir visą reikalingą medžiagą naujam vajui. Artinantis metų pabaigai, nuodugniai peržiūrime visų SLA kuopų stovį ir tiems nariams, kurie yra atsilikę su mokesčiais, rašome paraginimus užsimokėti, nes metų pabaigoje norime turėti gerą narių stovį.

Galiu pasidžiaugti, kad kooperacija su visais Pild. Tarybos nariais, centro ir spaustuvės tarnautojais bei apskričių ir kuopų valdybomis ir organizatoriais yra nuosirdi, nes visuomet stengiuosi greit ir broliškai patarnauti, pagal gražiusius mūsų organizacijos principus.

Visiems reikiu savo didžią padėką ir lieku viltį, kad ir atcityje, sujungę geriasias jėgas, visi vieningai dirbsime mūsų brangaus Susivienijimo gerovei.

N. Gugis įnešus, dr. S. Biežiui parėmus, sekretorės raportas vienbalsiai priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

9. SLA išdėminkė N. Gugis savo raportą pateikė pranešdama, kad pinigų cinamosė saskaitosė spalio 1, 1964 m. buvo	\$91,517.87
Petty Cash, New Yorke, SLA centre ..	3,500.00
Apraudos Fond. Union National Bank, Mahanoy City, Pa.	7,857.98
Vaikų Fond. Pittsburgh National Bank, Pittsburgh, Pa.	16,952.50

Viso "cash" spalio 1, 1964 m. \$119,828.35
Be to, išdėminkė N. Gugis pranešė, kad be tiesioginių išdėminkės parigų, prisideda prie SLA veiklos, dalyvauja kuopų susirinkimuose ir rašo spaudoje populiarinama SLA organizaciją.

Dr. S. Biežiui įnešus, B. Pivaronas parėmus, išdėminkė N. Gugis raportas vienbalsiai priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

10. Iždo globėjas, adv. S. Bredes savo raportą pateikė žodžiu. Jis pranešė, kad dalyvavo Binghamton, N. Y. SLA 50 kuopos parengime ir kad uždėtas visas jam pareigas atliko, pagal geriausį savo supratimą.

B. Pivaronas įnešus, N. Gugis parėmus, išdo globėjo raportas vienbalsiai priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

11. Daktaras kvotėjas dr. S. Biežis savo raportą pateikė žodžiu pranešdamas, kad savo, kaip daktaras kvotėjas, pareigas atliko sklandžiai, greitai ir glaudžiai kooperavo su SLA centru ir visais Pild. Tarybos nariais.

Be to, jis perskaitė jo paruoštą referatą "Nauji budai SLA ugdyti", kurio kopijas įteikė visiems Pild. Tarybos nariams. Savo pranešime jis palietė SLA narių stovį, ir nurodė nepaprastą SLA sustiprėjimą finansiniai. Kartu jis pateikė keletą pasiūlymų ir prašė Pild. Tarybos narius susipažinti su jais, apsvaistyti ir kas priimtina įgyvendinti.

S. Gegužiui įnešus, N. Gugis parėmus, daktaro kvotėjo raportas vienbalsiai priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

12. Investmentų Komisijos raportą pateikė B. Pivaronas, N. Gugis ir E. Mikuzis. Jos pranešė, kad per šį laiką buvo atšaukti šie bonai: \$4,000.00 Detroit Steel 4.875% atšaukti už 100% ir \$33,000.00 Detroit Steel už 101.43, buvo pirkti už 98.69. 1964 m. liepos 31 d. buvo pirkti Caroline Power & Light \$25,000.00 už 101% su pribrendusiais nuosimėčiais — viso mokėta \$25,350.00. Rugsėjo 1 d. buvo pakeista USA Treas. Bonds \$25,000.00 už 99.71875 į \$25,000.00 USA Treas. Notes už 100% Investmentų Komisija pastebėjo, kad pilną visų metų pirktų ir parduotų bonų atskaitą pateiks metiniam Pild. Tarybos suvažiavime.

S. Gegužiui įnešus, dr. S. Biežiui parėmus, Investmentų Komisijos raportas vienbalsiai priimtas, atliktos transakcijos bei atlikti darbai ratifikuoti.

13. Morgičių Komisijos raportą pateikė prez. P. P. Dargis, sekret. B. Pivaronas ir išdo glob. adv. S. Bredes pranešdami, kad laikydamiesi ankstyvesnių Pild. Tarybos nutarimų naujų morgičių nedavė.

Įnešus, parėmus Morgičių Komisijos raportas vienbalsiai priimtas.

14. Emigrantų Komisijos raportą pateikė B. Pivaronas ir adv. S. Bredes pranešdami, kad seka naujo imigracijos įstatymo išleidimo klausimą ir aktyviai prisideda darbais, kad jis būtų Kongreso priimtas.

Įnešus, parėmus Emigrantų Komisijos raportas vienbalsiai priimtas.

RYTŲ NUOSAVYBIŲ KOMISIJOS RAPORTAS

15. Rytų Nuosavybių Komisijos raportą pateikė raštu prez. P. P. Dargis ir sekret. B. Pivaronas. Rytų Nuosavybių Komisijai vėl tenka administruoti dvi SLA nuosavybes: SLA centro namą New Yorke ir SLA poilsio namą Atlantic City, N. J. Komisija apie SLA centro namą neturi ką pra-

nešti, nes per šį laiką nebuvo atliktas jokių remontų ir nebuvo padaryta jokių išlaidų.

Apie naujai įsigyto SLA poilsio namo atliktus patalpsymo darbus jau pranešėme praėjame Pild. Tarybos suvažiavime. Todėl dabar pasitenkinsim pranešdami apie poilsio namo vasarotojus, pajamas ir išlaidas.

SLA poilsio namas Atlantic City, N. J. oficialiai buvo atidarytas, specialiomis išskilmėmis, liepos-July 11 d. Atidarymo išskilmėse dalyvavo visi Pild. Tarybos nariai ir apie 50 svečių, žymensnių SLA veikėjų. Namų atidarymo išskilmės praėjo nuotaikingai, gražiai buvo paminėtos mūsų spaudoje ir tokiu būdu mūsų nariai ir lietuviška visuomenė buvo plačiai supažindinta apie naujai įsigytą SLA poilsio namą.

SLA poilsio namo svečių registracijos knygoje per šį vasaros sezoną įrašyta viso 161 pavardė. Atsiimanant, kad daugumoje vasarotojų buvo ne pavieniai, bet šeimos, todėl tenka skaičiuoti, kad apytikriai per šį sezoną vasaravo apie 400 svečių. Apie 90% vasarotojų buvo SLA nariai. Tenka pasidžiaugti, kad vėl turime naują židinį, kur atostogų laiką poilsiaudami susitinka įvairių kolonijų veikėjai, gražiai pabendrauja ir pasidalina mintimis apie savo organizaciją ir mūsų tautinius reikalus.

SLA poilsio namo šio sezono apyvarta

Birželio mėn. gauta \$114.00, liepos — \$2,237.85, rugpjūčio — \$2,332.00, rugsėjo — \$517.00, gauta iš "Coca Cola" mašinos — \$69.55. Viso pajamų \$5,200.85. Atėmus išlaidas \$1,978.17, lieka — \$3,292.23.

Išleista: birželio mėn. \$26.80, liepos — \$808.03, rugpjūčio — \$808.96, rugsėjo — \$334.38. Viso išleista \$1,978.17.

Išlaidas sudarė: atlyginimas namo prižiūrėtojams, taksai mištui (3% nuo pajamų), gazo, elektros, telefono, baltinių plovimo ir kt. smulkus reikalai. Tenka pastebėti, kad prie šių išlaidų nėra pridėta taksai už nuosavybę. Už pirmą ketvirtį teko mokėti taksų \$270.56. Už metus būtų taksų \$1,082.24. Atskaicius taksus nuo pajamų, liktų gryną pajamų \$2,209.99.

Sukeičiant pirktą SLA poilsio namą į SLA turimą sklypą Atlantic City, teko primokėti \$33,889.550. Sklypas buvo įvertintas \$4,000.00. Taigi, poilsio namas kainavo viso \$37,889.55. Iš šios vasaros sezono liko gryną pajamų \$2,209.99. Investuotas kapitalas į SLA poilsio namą šiemet nešė 5.93%.

Padarytos išlaidos už remontus prie apskaičiavimo nuosimėčių už investiciją nepridėtos, nes padarius remontą, padidėjo namo vertė ir pardavus jį būtų galima gauti daugiau, negu mokėta.

Pirmas vasarotojas SLA poilsio namo buvo Lietuvos Gen. Konsulas J. Budrys su žmona. Šios jo atostogos buvo paskutinės. Jis buvo užsisakęs kambarį Mažlietung suvažiavimui, bet išvakarėse suvažiavimo, negailestingai mirtis jį išplėšė iš mūsų tarpo.

J. Budrys atostogaudamas SLA poilsio name, parašė gražų atsiliepimą apie įsigytą namą, apie patogumus poilsiautojams, kartu pareiškdamas padėką SLA

—: DAINORĖLIS :—

DAR GAIDELIAI...

Dar gaideliai negiedojo,
Kad ryt-lyj lėčiau,
Dar aušrelė nesvytavo,
Kai prie gimų stoja.

Ir suužė gimuzėlės
Tamsioj priemenelej,
Riedla galios ašarėlės
Per mano veidei.

Ak, kaip slėgia man vargelis,
Kaip širdelė skauda,
Mane vargšė našlaitelė
Niekas nepaguodžia.

Mano mieli tėvuželiai
Guli jau kapuose,
Trys jauni mano broleliai
Svetimuos kraštuose.

Vienas mano brolužėlis
Už aukštų kalnelių,
Kitas mano brolužėlis
Už gilių jurėlių.

Tenai šaurėj, kame šalčiais
Tyruliai alsuoja,
Kame vėjas sniegą blaško
Ir pusnis nešioja.

O tretysis man broliukas
Aukštus mokslus ėjo
Ir užmiršo tėvų žemę,—
Į rusus išėjo.

Tik aš viena vargdienele
Verkiu ir dejuoju,
Lyg jurelių lendružėlė
Palaužta siubuoju.

vadovybei, kad padarė nepaprastą patarnavimą savo nariams.

Tenka priminti, kad SLA poilsio name šiemet įvyko du reikšmingi suvažiavimai — Mažosios Lietuvos lietuvių ir bičiulių ir SLA 5 apskrities ir Spaudos klubo suvažiavimai. Abu suvažiavimai buvo gausūs dalyviais.

Su pasitenkinimu turime pranešti, kad dėl SLA poilsio namo, per visą laiką, nebuvo gauta nė vieno nusiskundimo ar pareiškimo, kuriame būtų išreikštas nepasitenkinimas. Visi vasarotojai buvo patenkinti poilsio namu ir daugelis svečių pareiškė pasigerėtinai gražių komplimentų SLA vadovybei už namo įsigijimą, švarą ir esančius name patogumus.

(Bus daugiau)

LAPĖ GUDRAGALVĖ

— Plėšikė, valiukė! — pasipiktinusi šeiminkė žodžių neberanda. Daukšius, kur ji kieno kanapėtoją nudžiūvė! Pačią dėsliausia vištėlę!

Pluski nepludusi. Valiukė, išputusi uodegą, jau dulka į mišką, kur jos nekantriai laukia alkani lapiukai. Ir šeiminkė, užmiršusi pyktį, ima stebėtis kumutės akplėšiška drąsa, gudrumu, išradingumu.

Kaip nekeista, bet jos žodžiuose skamba ir tam tikra simpatija.

Tai jau tradiciniai tokie sudėtingi lapės ir žmogaus santykiai. Visi žino, kad ji plėšri. Piauna netik naminius, bet ir laukinius paukščius. Pasigau-na kiškį, net stirniuką. Bet dėl patrauklios išvaizdos, sumanumo, vikrumo į lapę žiurima kažkaip atlaidžiau, niekad ji nesmerkiama taip griežtai, kaip, pavyzdžiui, vilkas.

Is esmės toks liaudies požiūris į lapę yra teisingas. Šios plėšrūnės pagrindinis maistas vis dėlto yra ne paukščiai, ne žvėreliai, bet pelės ir žiurkės. Rudenį, kai laukai ištuštėja, kai žolė nuruduoja ir nudžiūva, lapė ypač lengva peliauti. Ji sunaikina daugybę žemės ir miškų ukiui kenks-

d. rytą, prieš invaziją, kada Napoleono kariuomenė išsiri-kiavo ties Nemunu, pasirodėsi žengti į Lietuvą ir pradėti kampaniją prieš rusus.

Bus daugiau

mingų graužikų. Iš karto jų lapė gali suėsti bent šesetą.

Laukinis paukščius lapės gauda daugiausia pavasarį, kai augina vaikus. Bet ir tuo metu savo pietus jos dažnai pajavaina įvairiais vabzdžiais. Kartais prisideda kumutės karkvabalių. Vasarą kumutė mielai paugauja — renka avietes, bruknes, mėlynės. Dar pa-graužia laukinių obuoliukų ir kriaušaičių.

Į lapės teikiamą naudą, aišku, reikia įskaičiuoti ir jos švelnų rudą kailiuką. Tačiau tiksliai nustatyti, ar lapė padaro daugiau žalos, ar naudos — labai sunku. Tai priklauso nuo daugelio aplinkybių.

Taip ir gyvena laputės miškuose, nei per daug persekiojamos, nei globojamos.

Kai jų gerokai prisiveisia — medžiojama smarkiau, kai sumažėja — menkiau. Lapių kailiukai yra vertingi.

Lapių kailiai ima blizgti lapkričio pabaigoje ar gruodžio pradžioje. Gerai išsilauko beveik iki kovo pabaigos. Štai tada jos ir medžiojamos.

O. Pempienė

Šiemet sukankant 120 metų, kai gimė rašytoja Julija Zymantienė-Zemaitė, sukachai paminėti Lietuvoje sudarytas komitetas su pirmin. A. Gudaičiu - Guzevičium priešaky. 20 asmenų komitete tik 7 rašytojai ar kritikai, kiti — partijos, valdžios ar spaudos atstovai. (E)

NAPOLEONAS IR LIETUVA

Tėsinys

Tilžės derybų metu, slapta lietuvių delegacija, į kurią įėjo Juozas Sierakauskas, grafas Tadas Tiškevičius ir grafas Plateris, kreipėsi į Napoleoną, siūlydami pradėti sukilimą, jei Prancūzija ateitų į pagalbą. Napoleono štabo viršininkas Berthier nukirpė delegaciją į imperinį valstybės sekretorių Maretą (Duc de Basino). Dar kartą lietuviai nusivylė, nes Napoleonas negalvojo tęsti karą prieš Rusiją tik Lietuvą išlaisvinti.

Užtat, 1812 m. žygyje prieš Rusiją, lietuvių nuotaika prancūzų atžvilgiu buvo santuri. Tadas Kosciūška laikėsi nuošaliai ir apibūdino imperatorių taip:

"Jisai galvoja tik apie save; jis nekentia visų didelių tautybių ir nepriklausomybės dvasios. Jis yra tikras tironas."

Įtakingas Oginskis su kitais didikais samprotavo:

"Be užtikrinimų, kad Lenkija busianti atstatyta, lygiai tas pats lietuviui buti Aleksandro vasalu, kaip varšviečiui Napoleono satelitui."

Varšuvos kunigaikštystės kurimas atnaujino viltį: prancūziška nuotaika išliko lietuviuose. Suvalkijos gubernija, buvusi Prūsų dalis, buvo prijungta prie Varšuvos kunigaikštystės. Administracinės reformos, pagrįstos prancūzų modliu, buvo paskelbtos. Napoleono Kodeksas buvo įvestas. Šis teisynas išlaisvino Suvalkijos valstiečius nuo baudžiavos.

Kaip minėjome, keli tukstantai lietuvių jau tarnavo Napoleono pulkuose, pvz.: Kniazevičiaus legione, kuris kovojo už Napoleoną palei Dunojų, Italijoje, Ispanijoje ir Vokietijoje. Dabar daugelis bajoraičių skubėjo įstoti į Varšuvos kunigaikštijos kariuomenę tikslu atžygiuoti namo, kaip išlaisvintojai, Rusai

taip pat tukstančius rekrutavo savo kariuomenėn. Lietuvoje stokojo vyrų. Pagal istoriką Janušą Ivaškevičių, prancūzmetį Suvalkų, Vilniaus, Gardino ir Baltstogės gub. gyv. skaičius siekė tik 1,333,889, o bajorijos skaičius 99,087 (žr. Litwa w roku 1812). Dauguma savanorių į Napoleono armiją kilo iš bajorų luomo.

Lietuvių-lenkų viltys pakilo, kai Napoleonas, sumušęs Austriją 1809 m., prijungė Krokuvą ir dalį Galicijos prie Varšuvos kunigaikštystės. Tarpe bajorų nuomonė buvo, kad ir Lietuva bus prijungta prie Lenkijos ir Napoleono saugoma nuo Aleksandro I. Net Aleksandras pradėjo suprausti lietuvių valdinį ištikimybės naudingumą. Žymi prancūziška brošiūra buvo paskleista po visą Lietuvą, ragindama žmones dėti viltį į Napoleoną. Lietuvių bajoraičių skaičius lenkų kunigaikštystės kariuomenėje nuolat didėjo. Lietuvos didikai, pvz. kunigaikštis Domininkas Radvila, Liudvikas Pacas ir Tadas Tiškevičius užėmė aukštus postus Kunigaikštystės kariuomenėje. Kunigaikštis Aleksandras Sapieho, Aleksandras Chodkevičius ir Matusevičius atvyko Varšuvon ir suvaidino svarbų politinį vaidmenį.

"Gerai žinomas, — rašė rusas liudininkas, — koks karštas patriotizmas degė Lietuvoje, jo laipenis pralenkė ir lenkų patriotizmą. Jiems Na-

poleonas buvo dievaitis, žemiškos jėgos idealas, nusileidžias iš dangaus atbudinti Lenkiją ir Lietuvą."

Kai Galicija buvo prijungta prie Varšuvos kunigaikštystės, Lietuvos bajorai sušaukė seimą Vilniuje ir nusprendė pristatyti carui skundų petijaciją. Budrus diplomatas, M. Oginskis, buvo nusiųstas pas carą su petijacija. Jo misija buvo sėkminga: mokesčiai buvo sumažinti ir prilygo prie kitų Rusijos gubernijų. 1811 m. Aleksandras I net svarstė projektą sukurti atskirą Lietuvos kariuomenę, kuriai vadovautų kunigaikštis Kazimieras Liubomirskis ir grafas Vitė. Kariuomenės personalas būtų rekrutuojamas iš 8 buvusių Lietuvos gubernijų.

Nežiūrint tų nuolaidų, kiekvieną sykį Napoleonas laimėjo politinę ar karinę pergalę, buvo simpatiški atgarsiai lietuviuose. Prancūzai galėjo net steigti žvalgybos tarnybą Lietuvoje susekti rusų karinius vaikus. Vietiniai žvalgai ir šnipai davė daug. Bignon Varšuvoje, Aleksandriui Sapiehai talkininkaujant, vadovavo tokią žvalgybą. Proprancūziška propaganda pasklido Lietuvoje.

III

1812 Metų žygis Lietuvoje

1811 m. birželio 5 d. Napoleonas išsireiškė Caulainciurt, buvusiam diplomatiui Petrapi-ly:

"Aš kartojau, aš nenoriu ka-

ro; bet aš negaliu sulaukyti lenkų noro mano pagalbos. Davout ir Rapp praneša, kad lietuvių pyksta ant rusų, ir kad jie nuolatos siuntinėja delegatus pas juos."

Caulincourt paaiškino savo imperatoriui, kad lietuvių (dvarininkai) apgalvestavo nepriklausomybės praradimo, bet nenorėjo naujų avantiurų. Iš tikro, abudu teisingai įžvelgė lietuvių politines nuotaikas.

Karui su Rusija artėjant, Napoleonas vėl optimistiškai išsireiškė dėl laukiamos lietuvių talkos. Pašnekesio metu, 1812 m. kovo 5 d., Comte de Narbonne pasakė:

"Ko aš bijau Rusijoje yra jos barbarumas ir jos didumas. Aš net bijau, jusų šlovės naudai, Rusijos milžiniškų pastangų."

Į tai Napoleonas atkirto: "Aš tavęs negaliu suprasti, mano mielas Narbonne. Tu paprastai esi toks tikras ir linksmas... Jos didumas reiškia tik tai, kad bus dar daugiau pergalingų žygių. Vadovaudamas 400,000 vyrų, užmokėjęs jų išlaidas, pridėjęs didelius mastu surinktas gar-guoles ir proviantus, su atsarga, pridengiančia mūsų šonus, su lietuvišku korpu, kurio kraujas toks pat, kokiai tame krašte, per kurį žygiuosim, aš nebijau to ilgo kelio... kurio gale yra pergalė ir taika."

Comte Philippe de Ségur užrašė didžiosios armijos nuotaiką tą 1812 m. birželio 24

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

ESTIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENTĖ

Vasario 24 d. Estija minėjo 47-tą nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Sventės proga primintina, kad Estija 1920 m. vasario 2 d. buvo sudariusi su Sov. Sąj. — šioji visiems laikams buvo atsiskaidiusi nuo Estijos. Tačiau vėliau visos sutartys buvo sulaužytos.

Laisvės laikais Estija savo pažanga, kultura lygiavosi su daugeliu pačių kulturingiausių Europos kraštų. Estų laisvinimo organizacijos, kultūros ir kt. židiniai daugiausia sutelkti Švedijoje, be to, JAV, Vokietijoje ir kitur.

Lietuviai, jų organizacijos mieluosius šiaurės kaimynus sveikina, jiems linkėdami ištvėrmės ir ryžto, siekiant to paties tikslo — atgauti tautos laisvę ir nepriklausomybę (E)

— **Atst. Rumuose Vasario 16-toji** buvo paminėta vasario 16 d. Invokaciją atkalbėjo Rev. Pauperas. Kalbėjo 65 atstovai. Jų kalbos, invokacija Valst. Sekretoriaus atsijūstas Lietuvos atstovui sveikinimas — buvo atspausdinta Congressional Record.

VYKSTA PILD. TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Vasario 25 d. New Yorke prasidėjo SLA Pild. Tarybos suvažiavimas. Dalyvauja prezidentas P. P. Dargis, viceprezidentas S. Gegužis, sekretorė R. Bivarionienė, išdininkė N. Gugienė, izdo globėjai — E. Mikuziūtė ir S. Bredes, bei daktaras kvotėjas dr. S. Biežis.

Dienotvarkė gana plati, todėl numatoma, kad posėdžiai nusitęs iki vasario 28 d.

NEWARKE LANKĖSI DR. S. A. BAKČIS

Dr. S. A. Bakčis, Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Washingtono dalyvavo su poniu Newark, N. J. Vasario 16-tos minėjime, kuriame pasakė pagrindinę kalbą.

Atvykimo iš Washingtono proga, jis aplankė prel. Igną Kelmelį, kun. P. Totoraitį, A. S. Trečiokus ir kitus visuomenininkus. ALTO pirmininkas inž. V. Melinis svečiams pagerbti buvo suruošęs pietus, kuriuose taip pat dalyvavo vietos skyriaus ALT nariai ir kiti.

"NEWARK NEWS" PALANKUMAS

Amerikiečių laikraštis Newark News, Vasario 16 proga, įsidėjo su plačiu paaikškinimu nuotrauką, kurioje matyt dr. S. A. Bakčis, kun. J. Totoraitis ir p. M. Melinytė, padedant vaiką prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę pagerbti.

Tai nuopelnas P. Vaško, kuris dažnai parašo į amerikiečių spaudą lietuviškais klausimais.

LEIDINIAI APIE SPORTĄ

Dar galima įsigyti du Amerikoje išleistus leidinius apie sportą: "Lietuviškas Krepšinis" ir "Lietuvių Sporto Dešimtmetis Šiaur. Amerikoje". Leidiniai yra gausiai iliustruoti ir įdomūs kiekvienam sporto mėgėjui.

Abi knygelės kainuoja po 1 dolerį. Jas paruošė ir išleido SLA narys, Edv. Sulaitis, 1320 S. 48 Cl., Cicero, Ill. pas kurį galima šiuos leidinius įsigyti asmeniškai ar per paštą.

PROF. DR. J. BALTRUNAITIS PAS DE GAULLE

Iš Paryžiaus ELTAI pranešta: Lietuvos pasiuntinybės patarėjas prof. dr. J. Baltrušaitis turėjo dviejų valandų pasikalbėjimą su Prancūzijos prezidentu, gen. de Gaulle.

PRANCŪZIJOS LIETUVIAI

Paryžiuje leidžiamose "Prancūzijos Lietuvių Žiniuose" str. apie Vasario 16 pulk. J. Lanckoronskis priminė sovietinės okupacijos metu vykdytą smurtą, pabrėžė, kad lietuvių spaudai jau ateina metas plačiau atskleisti lietuvių partizanų vestas kovas. Primintas VLIKO apsiųngimas ir nurodyta, kad VLIKO paskelbtą atsisaukimą turėtų įsisąmoninti kiekvienas lietuvis.

— Paryžiaus lietuvių tautinių šokių grupė kovo 14 d. pakviesta dalyvauti tarptautiniame folkloro festivaly Sorbonoje. (E)

CHICAGOS LAIKRASTIS APIE LIETUVĄ

Plačiausiai Chicagoj skaitomas dienraštis "Chicago Sun-Times" vasario 16 d. laidoje įdėjo SLA nario, Ed. Sulaičio rašinį "Lithuanian Day Feb. 16". Šiame gana ilgokame rašinyje amerikiečiai buvo supažindinti su Lietuvos Neprikl. svente, pažymint, jog ją yra uždrausta švęsti sovietų okupuotoje Lietuvoje, duota žinių apie pagrindinę kovos grupę dėl Lietuvos laisvės Amerikoje — Amerikos Lietuvių Tarybą ir supažindinama su Lietuvos gen. konsulu Chicagoje dr. P. Daužvardžiu.

Ed. Sulaitis jau deugelį metų įvairiomis progomis parašo amerikiečių spaudoje apie Lietuvą, jos pastangas atgauti nepriklausomybę. Jis taip pat informacija kelis amerikiečių laikraščius apie lietuvišką veiklą Chicagoje ir kitur.

DEVEIKIS ATOSTOGAUA

SLA 301 kuopos narys ir finansų sekret., Kazys Deveikis, išvyko ilgesnėms atostogoms į Arizoną. Savo pažįstamiems prisiuntė sveikinimus iš Scottsdale, kur yra apsiūtojęs.

STEIGIAMY LITUANUS VAJAUS KOMITETAI

Kovo mėn. vykstančiam Lituanus vajui praversti, jau dabar visose kolonijose sudaromi vietos vajuos komitetai, kurie rūpinis žurnalo prenumeratos ir aukų rinkimu.

Buffalo, N. Y. komiteta sudaro R. Sedlickas, Fr. Apero, nitytė ir Andr. Masilionytė. Detroito — R. Rukštelė, A. Jokubaitis, Sar. Lisauskas, D. Majauskaitė ir Andr. Tamulionytė.

Clevelande — G. Mariunaitė, K. Stankaitytė, R. Lančiauskaitė, D. Orentaitė, Pr. Mašiotas, R. Gulbinas ir Ald. Balčiūnaitė.

Bostone toki komiteta jau organizuoja Gėdrė Galinytė, Philadelphijoje — D. Vėlytė, Baltimorėj — Al. Radžius ir Toronto — H. Steponaitis. (Sl)

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigų, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. TA 7-9518.

PRIĖMIMAS NEW YORKE

Kiekvienais metais Vasario 16-tąją Lietuvos konsulas ir Laisvės Komitetas surengia priėmimą. Į šmetinį priėmimą atsilankė kitų valstybių konsulai, pavergtų tautų organizacijų atstovai ir nemaža lietuvių visuomenininkų, jaunimo organizacijų atstovai, laikraštininkai ir kt.

Kitas valstybes atstovavo Danijos gen. konsulas ir ambasadorius Jensen su poniu, Estijos gen. kons. J. Kaav su poniu ir vicekons. Jaakson, Free Europe Committee prezidentas Richerson, Jr., Filipinų gen. konsulas Umayam, Gahnos gen. konsulas Vanderpuye, Filipinų gen. konsulas Puye, Liberijos gen. konsulas Thonas su poniu, New Yorko miesto mayoro atstovas Mr. O'Brien, New York Times gen. konsulo pavaduotojas.

Atvykusius svečius sveikino ir priėmė generalinis konsulas V. Stašinskas, kons. A. Simutis su poniu ir Laisvės Komiteto atstovas V. Vaitekunas, pavadavęs komiteto pirmininką V. Sidzikauską, išvykusį į Pietų Ameriką, dalyvauti lietuvių kongrese.

Kelios lietuvių, pasipuošusios tautiniais rubais, rupestingai kvietė svečius vaizintis prie skoningai paruošto stalo.

Priėmimas įvyko Carnegie Endowment salėje, kuri yra Manhattan, arti Jungtinių Tautų rūmų. Salė buvo išpuošta lietuviškais audiniais — kilimėliais, prijuostėmis, juostomis ir kitais marginiais. Jie traukė kitų tautybių svečių ypatingą dėmesį. Puošimas atliktas V. Jonuškaitės-Leskaitienės ir dail. A. Merker-Vitkauskaitės pastangomis.

Jaukus priėmimas tęsėsi tarp 5:30—8 val. vak.

KREIPIMASIS "LITUANUS" REIKALU

Dabartinė pasaulio politinė padėtis verčia galvoti, kad Lietuvai laisvės atgavimas dar gali būti tolimas, nes giedresni ar palankesni prosvaitės dar vis nesimato. Kieta ir nepakenciamą realybę primygtinai rodo, kad kova dėl Lietuvos laisvės gali būti ilga. Todėl, šiandien yra itin svarbu, kad Lietuvos ir lietuvių vardas nebūtų pasaulinio opinijos užmirštas, bet kiek galint daugiau apie mus ir lietuviškus reikalus būtų kalbama itakinguose Vakarų sluogsnuose. Ne kieno kito, bet mūsų pačių, lietuviškos civilizacijos pareiga kiekvienu būdu siekti kad apie Lietuvą ir lietuvius svetimieji būtų periodiniai ir efektyviai informuojami.

Šiame darbe itin vertinga vaga verčia mūsų akademinio jaunimo pastangomis anglų kalba leidžiamas "Lituanus" žurnalas. Apie jo naudą ir prasmę, mūsų tarpe tikrai nėra dviejų nuomonių: visi sutinka, kad tokio pobūdžio leidinys lietuviškos informacijos svetimiems tarnyboje, yra itin būtinas ir nepakeičiamas. Bet, yra keista, kad iki šiol "Lituanus" neturi pastovaus materialinio pagrindo.

Žurnalo leidėjai kiekvienais metais turi jausti netikrumą ar net ir beviltiškumą, vis baimindamiesi, kad kiekvienas žurnalo numeris gali būti ir paskutiniu. Todėl pilnai suprantamas "Lituanus" Fundacijos elgesys — kiekvienais metais skelbti žurnalo platini mo, prenumeratorių verbavimo ir aukų vajų.

Ir šiais metais vajuos vykdytoja — Lietuvių Studentų Sąjunga — sudarė centrinį vajuos vykdomo komitetą, kuris šiuo ir kreipiasi į visą lietuvišką visuomenę prašydamas ir kviesdamas moralinės ir materialinės paramos "Lituanus" žurnalo leidimui užtikrinti.

Kovo mėnuo yra skelbiamas "Lituanus" prenumeratoris ir aukų rinkimo mėnesiu. Tuo metu studentijos atstovai aplankys, kiek galint daugiau tautiečių, prašydami tapti "Lituanus" prenumeratoriais ir aukotojais. Aukos reikalingos apmokėti tiems žurnalo egzemplioriams, kurie nemokamai yra siunčiami moksliniams įstaigoms, visuomenės ir politinių darbuotojų, draugų, gincų valstybių diplomatinėms misijoms ir viešosios opinijos formavimo institucijoms. Jei mūsų tarpe pasisektų surinkti apie 4,000 prenume-

Mirė Kazys Gineitis

Vasario 2 d. Chicagoj mirė Kazys Gineitis, ekonomistas, buvęs Lietuvos gen. konsulas Londone. Jis buvo gimęs 1895 m. Tauragnuose, Utenos apskr. 1915 m. baigė Panevėžio realinę mokyklą, moksleivių buclamas dalyvavo slaptoji moksleivių kuopelėje, rengdavo vakarus. 1916 m. atvyko į JAV, čia išėjo gamtos mokslų studijas, gyvai dalyvavo lietuvių veikloje. 1917-19 m. buvo "Draugo" red. pavaduotoju, nuo 1919 m. "Lietuvos", Chicagoje, redaktorius.

Kaip patyręs, išsilavinęs intelektualas, Gineitis nuo 1920 iki 1931 m. dirbo Londone Lietuvos Pasiuntinybėje. Dirbdamas Londone ir čia gilino studijas. 1928 m. gavo paaukštinimą į gen. Lietuvos konsulus Londone.

Svarbi K. Gineičio veikla ekonominėje srityje. Nuo 1931 m. buvo paskirtas "Pieno-centro" ir "Maisto" prekybiniu atstovu Anglijai. Nuo 1932 m. Pasiuntinybės Londone žemės ūkio attache. K. Gineitis skatino pieno ir mėsos gamybą. Labai aktyviai dalyvavo organizuojant pieno, mėsos produktų pardavinėjimą užsieniui. Buvo jaunųjų ukininkų organizacijos steigimo pradininku.

Nuo 1949 m. K. Gineitis vėl buvo įsikūręs JAV. Žymūs paskelbti darbai: "Amerika ir Amerikos lietuviai" (1925), "Lithuanian Quality Products" (1938). (E)

Antanui Sodeikai 75 metų amž.

Lietuvoje gyvenančiam busiam operos solistui Antanui Sodeikai sausio 23 d. sukėjo 75 m. amžius. Apie su-kaktuvininką Lietuvoje paskelbti, palyginti, neišsamūs straipsniai. Beveik nepaminėtas Sodeikos dar prieš pirmąjį pasaulinį karą išvartytas platus kultūrinis baras JAV. Visai nutylytas jo antras laikymasis JAV-se 1928 m., kai lietuvių telkiniuose jis buvo surengęs 30 koncertų.

1890 m. Jurbarkė gimęs A. Sodeika laikomas "brangiū artistu, puikiu pedagogu ir nuostabiū žmogumi." Dar pažymėta, kad, domėdamasis pedagoginiais klausimais, A. Sodeika yra lankęsis Maskvoje ir Leningrade, tačiau nutylyta tai, kad jis 1921 ir 1924 m. yra lavinę balsą Italijoje.

J. Stasiunas "Lit. ir Meno" savaitraštyje pripažino, kad Sodeikai dalyvaujant pirmasis Lietuvos operos spektaklis Kaune 1920 m. gruodžio 31 d. (Verdi "Traviata") davęs pradžią dabartiniam operos - baletu teatrui. Per 35 metus A. Sodeika, turėdamas gražų lyrinį baritoną balsą, sukūrė daugiau kaip 50 vaidmenų — kai kurie jų bus ilgai atmintini, pvz. "Rigoletto", Scarpia "Toscoje", Demonas, Jago "Othello" ar Tomskis "Pikų Damoje".

Nuo 1945 m. A. Sodeika dė-

tė dainavimą Kauno valstybinėje konservatorijoje, 1948 m. buvo pakeltas docentu, 1954 m. — profesorium. Nuo 1954 m. Sodeika dėsto Valst. konservatorijoje Vilniuje ir vadovauja operos klasei. 1958 m. išėjo A. Sodeikos atskirini-mų knyga "Mano kelias į muzikos meną." (E)

Kiek akys norės, tiek niekas neturės.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Notary Public

Tel. VI 7-4499
SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiama garbingas laidotuves. Kopyčias suteikiama nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS ir J. B. SHALINS

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

ISMOKAMOS APDRAUDOS

Vasario 17, 1965

JOSEPH WELKUS, 13 kp., Minerville, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 5, 1941 m., mirė sausio 19, 1965 m. Velionio pusseseriai, Ona Gudelunas, apdraudos išmokėta	\$500.00
PAULINA JAKUBAUSKIENĖ - KAZUKONIENĖ, 53 kp., Revere, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpjūčio 12, 1931 m., mirė sausio 14, 1965 m. Velionės anukui, Walter Kazukonis, apdraudos išmokėta	\$150.00
MARĖ LUGIENĖ, 55 kp., W. Pullman, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpjūčio 6, 1922 m., mirė vasario 3, 1965 m. Velionės vaikams, Anton Lugo, Charles Lugo ir Ella Freitas, apdraudos išmokėta	\$1,000.00
VINCENT LUKOS, 64 kp., Baltimore, Md., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 8, 1928 m., mirė vasario 3, 1965 m. Velionio žmonai, Anna Lukos, apdraudos išmokėta	\$600.00
MOTĖJUS DAUGIRDAS, 77 kp., Rockford, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 11, 1926 m., mirė sausio 23, 1965 m. Velionio žmonai, Mary Daugirdienėi, apdraudos išmokėta	\$213.00
JUOZAS SIPELIS, 236 kp., Toronto, Canada, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 5, 1955 m., mirė sausio 30, 1965 m. Velionio broliui, Petru Sipeiui, apdraudos išmokėta	\$150.00
JURGIS KARČIAUSKAS, 246 kp., Newark, N. J., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 20, 1915 m., Pridėtiną apdraudą paėmė lapkričio 7, 1946 m., mirė sausio 12, 1965 m. Velionio žmonai, Marei Karčiauskienei, apdraudos išmokėta	\$1,150.00
MATEUSAS VISKOČKA, 283 kp., Coaldale, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 6, 1923 m., mirė sausio 28, 1965 m. Velionio vaikams, Juozui Viskočka ir Bronėi Viskočka, apdraudos išmokėta	\$600.00
Viso	\$4,363.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$18,296.00
ISMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS	
Irene C. Norbut, 134 kp., Chicago, Ill.	\$500.00
Lorraine Cavalloro, 371 kp., Cambridge, Mass.	\$250.00
Viso	\$750.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$1,750.00
ISMOKAMOS LIGOJE PASALPOS	
M. Daugirdas, 77 kp., Rockford, Ill., sirgo 8 sav. 3 d.	\$26.15
S. Keller, 104 kp., Pittsburgh, Pa., sirgo 7 sav. 3 d.	60.75
K. Stroga, 144 kp., Pittsburgh, Pa., sirgo 5 sav. 5 d.	70.00
E. Grabauskienė, 126 kp., New York, N. Y., sirgo 12 sav.	54.00
A. Valinsky, 128 kp., Carnegie, Pa., sirgo 2 sav. 4 d.	40.00
H. Radis, 135 kp., Philadelphia, Pa., sirgo 3 sav. 6 d.	37.00
Viso	\$287.90
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$1,840.97

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo: yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje musiečiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė Jūroms 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvaniaj an-glijų kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokykles. Lygiaagre-čiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai viskupai ėmė savintis musiečių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Be išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojė pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacij-os, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsi-gyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina \$5.00; minkštais apdarais — \$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway Boston 27, Mass.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRASTIS

Išleistas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę, — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumeratos kaina metams — \$11.00, pusei metų — \$6.00

Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos Lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse. NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo. NAUJIENOS spausdina svarbiausias Lietuvos gyvenimo reikalus liečiančius svarbiausius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuose leidžia visiems pareikšti savo nuomonę. NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj \$12.00 metams, \$7.00 pusei metų. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusei metų, Chicagoj — \$15.00 metams, \$8.00 — pusei metų. NAUJIENAS gausite, jei pasirašėte čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Tėvynė

Lithuanian Weekly

Published Every Friday

by the Lithuanian Alliance of America

ANTANAS SODAITIS
EDITOR

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs laiškeliai redakcijai reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriu išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senaisiais adresais ir nurodyti naujo adresą pašto zonos numeriu.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

VERTA PAGALVOTI

Senieji mūsų ateiviai, atvykę iš Lietuvos prieš daugelį metų, šalia tiesioginio savo darbo, daug laiko, jėgų ir lėšų skyrė tautiniams ir kultūriniais darbams. Jei dar šandien turim stiprių organizacijų, lietuvišką spaudą, klubus, parapijas ir mokyklas, tai nuopelnas mūsų ateivių, pasiekusių Ameriką praėjusio ir šio šimtmečio pradžioje.

Deja, laikas daro savo. Nemaža anksčiau sukurtų organizacijų ir klubų, jau yra išnykę. Toks vyksmas eina ir dabar. Štai neseniai skaitėme žinią, kad Lietuvių Amerikos Piliečių klubas Brooklyn, N. Y. jau likviduoja savo knygyną. Gerai, kad klubas per eilę metų krautą lobyną neišmeta į gatvę, bet siulo knygas pasiimti lietuviams. Kaip girdėti, klubas jau yra pardavęs kitataučiams ir savo namus. Tokių nykimo pavyzdžių yra ir kitose vietovėse.

Ryšium su tuo, kyla klausimas, o kaip atsistis su nykstančių organizacijų nariais? Juk tos organizacijos, o ypač klubai, yra pašalpinio pobūdžio. Organizacijai likviduojantis, su ja iširsta ir tautietis pinigais, skirtas pagalbėti nariams.

Todėl ir peršasi mintis, ar netiksliau būtų, jei tokių klubų ir pašalpinio organizacijų nariai, negalėdami išsilaikyti, prisijungtų prie didesnių ir stipresnių lietuviškų organizacijų, kurios gali duoti nemažanę paramą, kokią narystė turėjo. Butų didesnė nauda ir pačiam nariui ir lietuviškai organizacijai.

SLA, budamas pajėgus teikti nariams stambias ir tvirtas apdraudas, kaip tik galėtų užtikrinti turėtą paramą ir pilnai patenkinti narius pašalpinio organizacijų, kurios sustabdo savo veikimą. Duryš j Susivienijimą yra kiekvienam atviros ir todėl tokiai liet. pašalpinei organizacijai verta pagalvoti apie įsiliejimą j Susivienijimą, o neleisti savo nariams pakrikti ir likti be paramos nelaimėje.

A. Šd.

TELEVIZIJŲ ĖMEJAI RYTŲ VOKIETIJOJ

Pagal "Neues Deutschland" duomenis, 1964 m. Rytų Vokietijoje parduota 550.000 televizijos aparatų. Televizijos ėmėjų skaičius šiuo metu siekia 2,75 mil. Televizijos ėmėjų skaičius Vak. Vokietijoje neseniai pasiekė 13.000 mil. radijo abonentų buvo apie 18.000 mil. (E)

PREZ. JOHNSON APIE SVEIKATOS PROGRAMĄ

"Be sveikatos nėra laimės. Dėmesio, nukreiptas į sveikatą, todėl turėtų užimti vietą kiekvieno kito objekto." Šiais žodžiais, parašytais Tomo Jeffersono 1787 m., prezidentas Johnson pradėjo savo neseniai pateiktą Kongresui raštą, nurodantis programą Amerikos žmonių sveikatos ir medicinos saugumo pagerinimui. Jei Kongresas priims prezidento rekomenduojamą legislativą (o priėmimo galimybės yra skaitomos geromis), programa bus viena iš sveikatos legislacijos plačiausių šio krašto istorijoje.

Prez. Johnson pasakė, kad šis šimtmetis matė medicinos žinių praturtinimo ir sugėdijimo revoliuciją. Kudikis, gimęs šiandien Amerikoje, turi 50% daugiau galimybes ilgai išgyventi, negu kudikis, gimęs 1900 m. Raupai, malarija, geltonasis karštis ir šiltinė yra nugalėti. Kudikių mirtingumas mažėja kas du dešimtmečiai 50%, vaikų paralyžius, atėmęs 3,154 gyvybių 1952 m., atėmė tik penkias gyvybes 1964 m. Per trumpą perietų dvejų dešimtmečių laikotarpį mirėjų skaičius nuo infliuzos sumažėjo 88%, nuo tuberkulozės 87%, nuo reumatinio karščio 90%.

Nežiūrint visko, kas buvo pasiekta, prezidentas nurodė, kad veik 15 milijonų amerikiečių kenčia nuo širdies ligų, 12 milijonų nuo artrio ir reumatinė ligų, 10 milijonų nuo neurologinių sukrkimų, 48 milijonai dabar gyvenančių pasidarys vėžio aukomis, kad širdies liga ir apoplekija kasmet atima daugiau, negu pusę gyvybių.

"Mums pirmiausia turi rūpėti, — prezidentas pasakė, — užtikrinimas, kad mediciniško mokslo pažanga nieko nepalikia už savęs. Mes galime (ir turim) sukurti dabar užtikrinti geriausios sveikatos priežiūros prieinamumą visiems amerikiečiams, nežiūrint amžiaus, geografinio ar ekonominio statuso."

Siūlydamas įvairias ir toli siekiančias specifines galimybes, prezidentas davė pirmumą ligonių draudimo programai seno amžiaus asmenims, finansuotai oficialinės apsaugos. Bėndrai žinoma vardu "medicare", tokia programa suteiktų draudimą ligoninė ir poligoninės priežiūros išlaidoms visiems asmenims virš 65 metų amžiaus, galintiems gauti socialinį draudimą ir tiems, virš 65 metų amžiaus, kurie neturi socialinės apsaugos ir neturi galimybės mokėti. "Tuo būdu, —

jis pasakė, — katastrofių ligonių sąskaitų spektras bus nuimtas nuo mūsų senųjų piliečių pečių."

Prezidentas taip pat pasiūlė įvesti regioninius medicinos "kompleksus". Tokie centrai, susidarę iš medicinos mokyklų, mokinančių ligonių ir gydymo centrų, sujungtų su bendruomenės diagnostiskomis ir gydymom galimybėmis, būtų nauja organizacijos rūšis, paskirta padaryti prieinamais paprastiesiems piliečiams vėliau specializuotą žinojimą ir techniką, kovojant su širdies ligomis, vėžiu, apopleksija ir kitomis didžiosiomis ligomis.

J kitas prezidento Johnson pasiūlytas priemonės jėma geresnės sveikatos tarnybos vaikams ir jaunimui, pagerintos bendruomenės proto ligų tarnybos, daugiau rehabilitacinių galimybių sveikatos nustojuosiems, padidėjusių sveikatos tyrimų, didesnio skaičiaus kvalifikuotų gydytojų, dentisčių, slaugių, geresnės publikos protekcijos prieš galimus maisto, vaistų ir kosmetikos industriju išnaudojimus.

Medicinos mokyklos ir mokslinių tyrimų centrams turėtų būti suteiktos galimybės pagerinti esančias galimybes ir duoti daugiau darbuotojų. Gabiems jaunuoliams, norintiems pasidaryti daktarais, slaugėmis, medicinos technikai ir dentistais, bet neturintiems šaltinių finansuoti šioms studijoms ir pasirošimams, bus duotos stipendijos.

Diskutuodamas atitinkamo profesinio personalo programą, prezidentas kalbėjo apie užsieny gimusių daktarų kontribuciją: "Šiandien, — pasakė jis, — mes daugiausia galime atsiliekti lenktynėse su mūsų butimūmais dėl didelio skaičiaus užsieny baigusių mokslus daktarų. Poreiktai metais 1.600 atvyko į JAV, kas sudaro ta patį daktarų skaičių, kurį duoda 16 medicinos mokyklų arba 21% mūsų medicinos mokyklų baigusių". Kitame paragrafe prezidentas kalbėjo apie reikiamybę duoti šeimoms sveikatos priežiūrą ir klinikas agrikulturnų migrantams darbininkams ir jų vaikams.

JAV stovi užpakaly daugiau Europos kraštu tautinės sveikatos tarnybos atvėvilgiu. Prezidento programa yra mėginimas realizuoti potencialurus ir sugėdijimą šioje svarbioje srityje ir užtikrinti, jo žodžiais, geriausią imaną gauti sveikatos priežiūrą visiems amerikiečiams, nežiūrint jų amžiaus, geografinio ar ekonominio stovio.

KAZIUI SKIRPAI 70 METŲ AMŽIAUS

Nusipelnęs savanoris, karys, diplomatas, visuomenininkas

Kariui-pulkininkui, visuomenininkui, diplomatui Kaziu Skirpai vasario 18 d. sukako 70 metų amžiaus. Per pastaruosius 15 metų K. Skirpa tebedirba atsakingose pareigose Kongreso Bibliotekoje Washingtone. Lietuvių kolonija JAV sostinėje su Lietuvos atstovybe rengiasi K. Skirpą atitinkamai pagerbti.

Sukaktuvininkas, Lietuvos ukiminko sunus, gimė 1895 m. vasario 18 d. Namajunų kaime, Saločių val., Biržų apskrityje. 1915 m. baigęs realinę Mintaujos gimnaziją, studijavo komercijos institute Petrapily, tačiau karo metu buvo paimtas j kariuomenę. Baigė Peterhofo karo mokyklą ir buvo paskirtas j 20 Sibiro pulką Omske. Revoliucijai išsiplėtus, grįžo j Petrapilį, įsijungė j visuomeninį lie-

organizavo atskira batalioną, kuris buvo paverstas 5-ju partinių pulku — K. Skirpa buvo jo vadu. Už nuopelnus karo veiksmuose buvo apdovanotas Vyčio Kryžiumi su kardais ir kitais ordinais.

1925 m. baigęs Belgijoje karo akademiją, 1926 m. buvo paskirtas Vyr. Stabo viršinininku. Po gruodžio 17 d. perversmo, 1927 m. birželio mėn. buvo paskirtas j Lietuvos atstovybę Berlyne, o 1928-1937 m. buvo Lietuvos karo attache Berlyne.

Po ultimatumo Lenkijai užmezgus santykius su Lietuva, 1938 m. kovo mėn. K. Skirpa buvo paskirtas j Varšuvą pirmuoju Lietuvos nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru. 1938 m. pabaigoje perkeltas toms pačioms pareigoms j Lietuvos atstovybę Berlyne.

Bolševikams okupavus Lietuvą, suorganizavo Berlyne Lietuvių Aktyvistų Fronto branduolį, kuris savo ruožtu organizavo ir įvykdė sukilimą prieš bolševikus Lietuvoj 1941 liepos 22 d. Lietuvos sukilėliai, nors ir trumpam metui atstatydami Lietuvos nepriklausomybę, K. Skirpą paskelbė ministru pirmininku, tačiau vokiečiai jam neleidė atvykti j Lietuvą. Vėliau jis buvo vokiečių suimtas ir internuotas.

Po karo, 1946-49 m. gyvenęs Airijoje, emigravo j JAV, apsigyveno Washingtone ir visą laiką tebedirba Kongreso Bibliotekoje.

Visuomeniniame gyvenime buvo nuolatinis valstiečių liaudininkų narys. Jų sąrašu 1920 m. buvo išrinktas j Steigiamąjį Seimą. JAV buvo Valst. Liaud. Centro Komiteto nariu. Daug rašė karinėje ir politinėje spaudoje.

Žmogus didelės energijos, aiškių sprendimų, aukštos inteligencijos, atviro ir nuoširdaus būdo. Buvo ir VLIKo nariu ir vadovavo komisijai, kuri 1958 metais buvo VLIKo sudaryta, siekiant apjungti iš VLIKo išstojusias grupes. Anuomet toji misija nepavyko. Apjungimo mintis įvykdėta 1964 m. (E)

Detroit, Michigan

Lietuviai valstijos sostinėj

Vasario 11 d. Detroito lietuvių delegacija nuvyko j Lansingą dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės proklamacijos paskelbime. Tą dieną gubernatoriui G. Romney sergant, jo pareigas atliko gubern. leiten. Wm. Millikan, kuris labai šiltai priėmė lietuvius. Buvo nuvykę kun. Dagalis, E. Pauras, O. Valatkienė, R. Valtka, A. Zaprackas. Po proklamacijos įteikimo, kuriame taipgi dalyvavo Mich. Atstovų Rumų spykeris Juozas Kavaliauskas, svečiai buvo perstatyti Atst. Rumų sesijoj ir kartu buvo paminėta Lietuvos Nepriklausomybės šventė.

DLOC reklama pavyko

Šiais metais DLOC suruoštas nepriklausomybės šventės minėjimas susilaukė labai gausiai reklamos. Buvo aprašyta Detroit News ir Detroit Free Press dienrasčiuose ir Michigano Catholic Keliolika radio stočių garsino ir televizijos davė filmą, susuktą minėjimo metu, atvaizduojant vėliavų įnešimą, himno giedojimą ir žiurovus. WXYZ-TV komentatorius davė pasikalbėjimą su prelegentu, SLA prezidentu P. Dargiu ir žinių pranešėju B. Morris.

Kongrese Washingtono daugelis Michigano kongresmanų kalbėjo minėjime atstovų rumuose ir ypatingai gerą kalbą pasakė Senatorius P. McN-

SVEIKATOS SKYRIUS

SĮ SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

DR. PETRAS ZALATORIS
DR. ALBINAS GRIGAITIS

KOJŲ APAVAS ARBA BATAI

DR. A. GRIGAITIS

Kasdienio apavo arba batų užkulniai neprivalo būti aukštesni 1-2 colių. Tokio aukščio užkulniai geresniam kuno svorio paskirstymui.

Gyvenime mes matom moteris su aukštais plonais batelių užkulniais. Toki užkulniai buna pėdos išlenkimo priežastimi, pėdos pakilimas darosi taigus, kas moterims patinka. Bet toki bateliai su aukštu užkulniem taip kojoms, kaip visam kunui ne j sveikata. Kad nepargyriuos ir išlaikius lygsvarą ant tokių kulnų, reikalingas kojų raumenų įtempimas.

Žingsniai labai maži. Visas kuno svoris krinta ant pirštų, ypač didžiojo piršto. Pirštų judėsiai suvaržyti. Dėlei to pirštai iškrūpsta, ant jų ir ant padų atsiranda nuospaudų. Einant ant tokių aukštų užkulnių greitai pavargstama, kojosose atsiranda skausmai. Tokie užkulniai veda prie pokščios pėdos atsiradimo.

Perlaisvi batai vargina — varžo judėjimą, duoda progos

susiraukšėti kojineoms, erzina odą, gali atsirasti nutrynimai. Batai neprivalo varžyti atvėjuje gali atsirasti nutrynimai pirštų, iškrūpimai, nuospaudos.

Batai neturi spausti pėdos pakilimą, nes ilgas odos spaudimas trukdo kojos kraujui tekėti, spaudžia nervus, išsukia skausmus, o kartais atsitoranda sunkiai gydantys opa. Batai su raiščiais geriau nei lėmašai. Dėka raiščių batų galima suveržti, galima atleisti pagal reikala.

Prie gerai pritaikytų padų eisena graži, lengva, nevarginanti. Aukšti, ploni užkulniai kenksmingi dar tuomi, kad einant kuno svorio centras pasiduoda j priekį. Lygsvarai išlaikyti moteris instinktyviai lošiasi visu kunu atgal, todėl juosmeny atsiranda nenormala išlinkimas, kas gali apsunkinti gimdymą. Aukšti batų užkulniai iškreipia duobeni j pėvo organus.

Todėl batelių su aukštais

plonais užkulniais patartina vengti.

Batai su guminiiais arba kaučukiniiais padais

Tokie padai neperšlampa, bet jie nepraleidžia oro ir vandens garų. Šiam trukumui prašalinti patartina j batus dėsti paklotus. Vasarą naudoti pintus iš šiaudų, o žiemą medžiaginius, kurie gerai sugeria apavą su guminiiais padais, kasdien plauti kojas, kasdien keisti kojines. Guminiai batai naudojami tik ten, kur reikia dirbti vandeny, pav. žuvininkystėje.

Aplamai, guminiai batai nesioti yra nesveika, nes neapsaugoja kojų nuo nušalimo, kluduo prakaito išgaravimui. Todėl kojos nuo prakaito jaučiasi šlapios.

Vėltinius, kailiu pamuštus batus nesioja šaltuose kraštuose. Šiltuose kraštuose šiltu metu toks apavas nevertojamas, nes kojos šunta. Vasaros metu reikia dėvėti lengvus pusbatus, kurie gerai praleidžia orą ir prakaitą. Labai tinka sandalai.

mara. Pirmadienį, po minėjimo televizijos davė žinių ir vaizdų iš minėjimo.

Vėliava City Hall

Detroito Vasario 16 minėjimo puikų vainiką sudarė dalyvių eisena iš Cobo Hall j City County Bldg., kur visi dalyvavo vėliavos nuleidime. Vienu momentu lietuvių eisena sudarė liniją nuo Cobo Hall iki City Hall. Trafikas turėjo sustoti, praleisti eisena. Vėliavos paklėmo ir nuleidimo apeigas atliko lietuvių skautų Mindaugo Draugovė, vadovauko. Apjungimo mintis įvykdėta 1964 m. (E)

Detroit, Michigan

Lietuviai valstijos sostinėj

Vasario 11 d. Detroito lietuvių delegacija nuvyko j Lansingą dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės proklamacijos paskelbime. Tą dieną gubernatoriui G. Romney sergant, jo pareigas atliko gubern. leiten. Wm. Millikan, kuris labai šiltai priėmė lietuvius. Buvo nuvykę kun. Dagalis, E. Pauras, O. Valatkienė, R. Valtka, A. Zaprackas. Po proklamacijos įteikimo, kuriame taipgi dalyvavo Mich. Atstovų Rumų spykeris Juozas Kavaliauskas, svečiai buvo perstatyti Atst. Rumų sesijoj ir kartu buvo paminėta Lietuvos Nepriklausomybės šventė.

DLOC reklama pavyko

Šiais metais DLOC suruoštas nepriklausomybės šventės minėjimas susilaukė labai gausiai reklamos. Buvo aprašyta Detroit News ir Detroit Free Press dienrasčiuose ir Michigano Catholic Keliolika radio stočių garsino ir televizijos davė filmą, susuktą minėjimo metu, atvaizduojant vėliavų įnešimą, himno giedojimą ir žiurovus. WXYZ-TV komentatorius davė pasikalbėjimą su prelegentu, SLA prezidentu P. Dargiu ir žinių pranešėju B. Morris.

Kongrese Washingtono daugelis Michigano kongresmanų kalbėjo minėjime atstovų rumuose ir ypatingai gerą kalbą pasakė Senatorius P. McN-

salėje. W. Warren, kampas Rutherford, Vardus praneškite tel-fonu: BR 3-2224, vakarais arba savaitgaliais.

rjv

New Haven, Conn.

SLA 142 kuopa rengia retą pramogą

Vasario 7 d. susirinkime kuopa nutarė surengti kovo 14 d. nepaprastą Sociali pramogą, j kurią kviečia visus vietos ir apylinkės lietuvius. Prasišė 3 val. Numatoma trumpa paskaita, sickiami skatinami žmones daugiau galvoti ir skaityti knygas. Platinti knygas čia yra pasiryžus vietinė SLA jaunuolių kuopa. Jos nariai su pirmin. Vytu Lušinsku yra suorganizavę visokių leidinių ir išleistų lietuviškų knygų parodą. Sekmadienių rytais šv. Kazimiero liet. parap. salėje ir visokioms progoms jie platina lietuvišką spaudą. Šioje pramo goje kaip tik bus proga išgirsti apie leidžiamas ir skaitomas knygas.

Įėjimas tik 50c. Kiekvienas gaus prie durų numerį, su kuriuo ras sau vertingą dovaną, kaip tai fortai, pyragai, ragaišiai ir kitoki dirbiniai. Jais mūsų moterys ir merginos turės progą parodyti savo meniškų talentus ir pasiekti išsilavinimą.

Susirinkusieji turės progą praleisti įdomiai laiką ir atitrukti nuo kasdienių rūpesčių. Vakarinėms metu bus atdaras restoranas. Bus galima užsisakyti pietus ar lengvą užkandį. Maistą sutiko paruošti gerai prityrusios šeiminiųkės.

Pelnas skiriamas kuopai, kuri jau daugeli metų rūpinasi ir remia labdaros ir kultūrinius darbus. Tik paskutinių mėnesių eigoje kuopa išsiuntė 40 dol. 16 Vasario gimnazijai, aukavo 10 d. Lietuvos laisvės reikalams 16 Vasario minėjimo proga, aukavo neseniai čia susitvėrusiam Moterų Klubui surengti Kristijono Donelaičio minėjimą Yale Universitete. Tas įvyko vasario 11 d. Pa-

skaitą skaitė lietuvių bičiulis, estas profesorius A. Rannitt.

Neseniai mirus nareči Teklei Stadalnikienei nebuvo pirka vainikas. Kuopa susirinkime nutarė įteikti 10 dol. mirusios narės artimiesiems.

Tikimės, kad visi lietuviiai ir jaunuolių kuopos nariai atsilankys j šią pramogą. Laukiame.

J. D.

Cleveland, Ohio

Jau metas susirupinti

Visuotinis 136 kuopos susirinkimas įvyks kovo 14 d., 12.30 val. Lietuvių salėje. Mokesčiai bus priimami nuo 12 val.

Teks spręsti svarbius klausimus: kuopos valdybos sudėties papildymas, SLA seimėi rengti komisijos sudarymą bei talkos darbus. SLA 80 metų vėjaus reikalus, naujų narių priėmimą ir kt.

Ypatingai geistinas retai besirodantių narių atsilankymas. Glauskimės arčiau prie mums brangios ir didingos Susivienijimo šeimos.

Vladas Brazulis

Pittston, Pa.

SLA 7 kuopos susirinkimas kviečiamas kovo 14 d., 1.30 val., toj pačioj svetainėj. Prasišė visus narius atsilankyti.

Stanley Norkus, sekret.

Kuopų Susirinkimai

CLEVELAND, OHIO

SLA 136 kuopos susirinkimas įvyks kovo 14 d., 12.30, Lietuvių salėje.

PITTTSTON, PA.

SLA 7 kuopos susirinkimas kviečiamas kovo 14 d., 1.30 val. toj pačioj svetainėj.

DETROIT, MICH.

SLA 352 kp. susirinkimas bus kovo 7 d., 12.30 val., Lietuvių namuose, 3009 Tillman Street.

Kad jis galėtų, žodj pirkęs pridėtu.

Kas metai vis pakalnėn. Kiekvienas savo dudą pučia

SLA PILD. TARYBOS SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO 1961 M. SPALIO 8-9 D., SHERMAN VIESBUTY, CHICAGO, ILL.

PROTOKOLAS

RYTŲ NUOS. KOMISIJOS RAPORTO Tęsinys

Taip pat visi vasarotojai buvo patenkinti poilsio namo vedėjais, Mr. ir Mrs. Gavronskiais, jų parodytu mandagumu ir nuosirdumu. Tokį pat pasitenkinimą reiškia ir Rytų Nuosavybių Komisija namo vedėjams, nes namas ir apie jį esanti pieva ir gėlės buvo rupestingai prižiūrėtos, namas švariai užlaikytas ir buvo atlikti įvairūs maži pataisymai, už kuriuos atskirai nereikėjo padaryti išlaidų.

SLA poilsio namas buvo uždarytas rugsėjo-September 28 d. ir tinkamai paruoštas žiemos laikui.

Rytų Nuosavybių Komisijai yra malonu pateikti pirmą raportą apie naujai įsigyto poilsio namo vasaros sezono pajamas ir išlaidas, apie jo naudingumą ir vasarotojų atsiliepimus. Tenka pasidžiaugti, kad įsigytas namas pateisino visas sudėtas viltis, geriau negu buvo tikėtasi.

Dr. S. Biežiui įnešus, adv. S. Bredes parėmus, Rytų Nuosavybių Komisijos raportas vienbalsiai priimtas, pateikta atskaita patvirtinta ir visi atlikti darbai ratifikuoti.

Prezidentas P. P. Dargis Pild. Tarybos suvažiavimo pirmą sesiją uždarė 1 val. po pietų ir kartu pranešė, kad antroji sesija įvyks 2 val. po pietų šioje pat vietoje.

ANTROJI SESIJA

Prezidentas P. P. Dargis SLA Pild. Tarybos suvažiavimo antrą sesiją atidarė 1964 m. spalio mėn. 8 d., 2 val. po pietų, Sherman viesbutyje, Chicago, Ill.

16. Prez. P. P. Dargis paprašo sekretorę B. Pivaronas atlikti Pild. Tarybos vardošaukį. Atlikus vardošaukį paaiškėjo, kad šioje sesijoje dalyvauja šie nariai, kurie sudaro kvorumą:

- P. P. DARGIS, prezidentas
S. GEGUZIS, viceprezidentas
B. PIVARONAS, sekretorė
N. GUGIS, išdinininkė
Adv. S. BREDES, išdo globėjas
Dr. S. BIEŽIS, daktaras kvotėjas.

17. Svarstomas Ligoje pašalpos klausimas. Sekretorė B. Pivaronas pateikė žinias apie Ligos Pašal-

pos finansinį stovį, narių skaičių, sirgimus, ligas bei pajamas ir išlaidas. Daktaras kvotėjas pranešė, kad registravo visus duomenis ir iš jų padarė platesnę analizę apie įvairius svyravimus šiame fonde ir narių sirgimus bei įvairias ligas ir konstatavo, kad Ligos Pašalpos Fondo padėtis yra patenkinama.

Apsvarstius Ligos Pašalpos klausimą, S. Gegužiui įnešus, N. Gugis parėmus, vienbalsiai nutarta pareikšti sekretorei B. Pivaronas ir daktarui kvotėjiui dr. S. Biežiui padėką už jų pranešimus ir pavesta jiems ir toliau rūpintis šio Fondo ir pašalpų išmokėjimo reikalais ir apie tai informuoti Pild. Tarybą.

18. Dr. S. Biežis raportuoja apie Chicagos Lietuvių Auditoriją pranešdamas, kad reikalai taisosi, padėtis gerėja, nes daugelis lietuviškų organizacijų savo pobūviu ir parengimu vėl pradeda ruošti Auditorijoje.

Įnešus, parėmus, raportas vienbalsiai priimtas.

19. SLA istorijos išleidimo klausimu padarė pranešimus dr. S. Biežis ir N. Gugis ir perskaitė prof. J. Puzino laišką.

Apsvarstius SLA istorijos paruošimo ir išleidimo klausimą, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta specialiu atsišaukimu kreiptis į visas SLA kuopas ir SLA apskričius, prašant pasisakyti, kiek istorijos knygu nupirkty ir kiek prisidėty lėšomis prie SLA istorijos išleidimo. Tik gavus kuopų atsakymus, bus galima imtis konkretaus SLA istorijos išleidimo darbo.

20. Vajaus Komisijos raportą pateikė P. P. Dargis, S. Gegužis, B. Pivaronas ir dr. S. Biežis.

VAJAUS KOMISIJOS RAPORTAS

Vajaus Komisijos vardu raportą pateikė sekretorė B. Pivaronas. Ji pranešė, kad per šį vajų, iki šiol gauta viso 422 nauji nariai. 284 suaugusių ir 138 jaunuoliai.

Poseiminis Pild. Tarybos suvažiavimas išrinko naują Vajaus Komisiją, kurią sudaro: prezidentas P. P. Dargis, viceprezidentas S. Gegužis, sekretorė B. Pivaronas ir daktaras kvotėjas dr. S. Biežis.

Liepos 13 d. Vajaus Komisija turėjo savo pirmą suvažiavimą SLA poilsio name, Atlantic City, N. J. Šiame suvažiavime dalyvavo visi Vajaus Komisijos nariai, apsvartė aktualius klausimus ir aptarė naujo vajaus reikalus: taisykles, lengvatas, premijas ir informacinės literatūros paruošimo klausimą.

Rugsėjo 5-6 d. įvyko antras Vajaus Komisijos suvažiavimas, kuriame dalyvavo prezidentas P. P. Dargis, sekretorė B. Pivaronas, redaktorius A. Sodaitis ir P. Dagys.

Šiame suvažiavime buvo nutarta skelbti Kalėdinį vajų nuo spalio 1 d. iki Naujų Metų ir nustatytos tokios premijos už naujų narių prirasymą: 1) kas įrašys 25 narius, gaus \$50.00, 2) kas įrašys 20 narių, gaus \$40.00, 3) kas įrašys 15 narių, gaus \$30.00, 4) kas įrašys 10 narių, gaus \$20.00 ir 5) kas įrašys 5 narius, gaus \$10.00.

Be to, buvo aptartos naujo vajaus taisyklės, susipažinta su paruošta informacine literatūra anglų ir lietuvių kalbomis ir nutarta ją išspausdinti artimiausiu laiku.

Sekretorė B. Pivaronas, perskačiusi šių pasitarimų protokolus, paprašė juos patvirtinti ir laikyti Pild. Tarybos protokolu dalimi.

Vajaus Komisijos suvažiavimuose buvo plačiai apsvarstyti Centrinų Organizatorių, Organizatorių ir jų Pagelbininkų klausimas ir nutarta sustiprinti visokeriopos pagalbos teikimą, kad jie sėkmingiau galėtų atlikti savo svarbius ir reikšmingus darbus.

Taip pat buvo apkalbėtas naujų organizatorių klausimas ir nutarta paraginti kuopas naujam vajui išrinkti veiklius organizatorius ir naujame vajuje įvesti naują organizatorių registraciją.

Vajaus Komisijos raportą papildė prez. P. Dargis. Jis priminė, kad trečdalis visų SLA kuopų finansų sekretorių beveik išimtinai vartoja anglų kalbą. Nors kiti ir moka lietuviškai, bet jiems yra sunku su rašyba, todėl siūlo visus svarbesnius SLA centro pranešimus, nuo dabar, pradėti rašyti lietuvių ir anglų kalbomis. Plačiausia dirva naujiesiems nariams gauti, kaip daug kartų jis yra minėjęs, ir tą patį ir dabar teigia, yra čia gimusieji lietuviai ar tremtinių atvežti vaikai, kurie išauklėjimą taipgi yra gavę Amerikos mokyklose. Be to, jis priminė, kad pirm, negu bus išsiuntinėta į anglų kalbą išversta brošiūrėlė "SLA kviečia Jus tapti jo nariu," ją reikia atpaalpinti "Tėvynėje."

Prezidentas P. P. Dargis pranešė, kad tuojau po seimo, atskiru laišku jis kreipėsi į seimo delegatus ir netrukus po to specialiu laišku į Centrinus Organizatorius, prašydamas visus aktyviau pasireikšti SLA darbuose, prisidėti vietoje prie sustiprinimo kuopų veiklos ir bendromis jėgomis pasidaruoti naujų narių gavimui. Į savo laiskus iš daugelio delegatų ir SLA veikėjų jis susilaukė gražių atsiliepimų ir nuosirdžių pažadų.

Be to, jis priminė, kad reikia palaikyti glaudžius santykius su kitomis fraternalėmis organizacijomis.

—: DAINORELIS :—

TU, STALELI

Tu, stabili, baltasai,
Oi, kas tavo bolta sveis,
Kai seselė jau išeis?

Tu, dyvelė, dilynsi,
Oi, kas tavo taip išsiuos,
Kai seselė išvažiuos?

Tu, lovelė, margoji,
Oi, kas tavo gražiai klos,
Kai seselė marčia stos?

Tu, drobėle, plonoji,
Oi, kas tavo plona aus,
Kai seselė išskelias?

Tu, rutele, žalioji,
Oi, kas tavo žalia sės,
Kai seselė ištekės?

Tu, rutele, žaloji,
Oi, kas tavo sunėšios,
Kai seselė marčia stos?

Tu, močiute, senoji,
Oi, kas tavo užvaduos,
Kai dukrelė išvažiuos?

(Bus daugiau)

susipažinti kaip jos veikia ir pasiteirauti, kaip verbuotja naujus narius. Jis paprašo visus Pild. Tarybos narius, ypač kurie veikia Vajaus Komisijoje, pagalbėti šiame darbe ir laikas nuo laiko pateikti raštu Vajaus Komisijai savo sumanymus, planus ir patarimus.

Kartu jis priminė, kad jam yra džiugu pranešti ir painformuoti, jog Chicagos apylinkėje vėl kuriasi nauja SLA kuopa ir reikia tikėti, kad netrukus ji bus suorganizuota. Su ateinančiais metais vėl skelbsime naują vajų, todėl dar šiemet turime viską pilnai paruošti, kad su Naujų Metų pradžia ji galėtume pradėti vykdyti.

DR. VINČA TERCIJONĄ PRISIMINUS

1890—1964

Dr. Vincas Tercijonas, įžymus gydytojas, visuomenininkas, demokratiškos minties puoselėtojas, lietuviškos spaudos rėmėjas ir ne eilinis jos darbininkas, baigė savo gyvenimo kelią. Jis mirė 1964 m. rugsėjo 12 d. New York, General ligoninėje. Palaidotas rugsėjo 16 d. Bridgeport, Conn. kapinėse.

Vincas Tercijonas gimė 1890 m. rugpiučio 7 d. Marijampolės apskr., Padovinio valsč., Amalviškių km. Jo tėviškė buvo prie pat Daukšų bažnytkaimio, prie Amalviškių ežero ir garsiųjų Suvalkių Amalviškių paly. Iš ten pat buvo kilęs ir jo dėdė dr. Laurynas Tercijonas (1857-1905). Dr. V. Kudirkos ir varpininkų rėmėjas.

Vincas Tercijonas gimė 1890 m. rugpiučio 7 d. Marijampolės apskr., Padovinio valsč., Amalviškių km. Jo tėviškė buvo prie pat Daukšų bažnytkaimio, prie Amalviškių ežero ir garsiųjų Suvalkių Amalviškių paly. Iš ten pat buvo kilęs ir jo dėdė dr. Laurynas Tercijonas (1857-1905). Dr. V. Kudirkos ir varpininkų rėmėjas.

Vincas, budamas išsivijoje, dažnai prisiminėdavo savo gimtinę ir jo jaunystės mokslo draugus. Jis 1957 m. viename laiške taip prisiminė apie tėviškę praleistas jaunystės dienas:

"Dabar malonu atsiminti tie takai Daukšų šventoriuje, kuriais vaikščiojom jauno-se dienose, ir medžiai, liepos, po kuriom pavėšiuvom. Mes buvom keturi draugai — aš, Juozas Grinkevičius iš Amalviškių, bolševikų išvežtas Sibire mirė, Juozas Lazauskas iš Daukšų, dabar Kaune, ir Juozas Žiugžda iš Plynių, dabar bolševikų komisaras Vilniuje.

"Kai prisimenu tuos laikus, ateina į mintį Šimkaus daina 'Kur bakažė samanota, kurioje gimiau...' O laikui bėgant,

viskas pasikeitė: bakažės ir obelies jau nėra, upelis išdžiuvo, vargas vien tebėr! Taip ir mūsų gimtas kraštas pasikeitė blogon pusėn: sodybos išgrautos ir sunaikintos, vien tik rusų nežmoniška priepaunda pavertė mūsų žmones į baudžiauninkus... Gydytojams, su kuriais sykiu dirbau, nėra bloga ir po bolševikų len-tena, bet buvę ukinkai dabar virto Maskvos sudarytos dvaruos vergais ir baudžiauninkais..."

Ypač pažymėtinas jo didelis atsidėjimas medicinos mokslui ir žmonėms, tiek Rusijoje, Ukrainoje, Nepriklausomoje Lietuvoje, tiek Vokietijoje ir, pagaliau, Amerikoje. Baigęs 1909 m. Marijampolės gimnaziją ir 1916 m. Maskvos universitetą, prieš grįžtant į Lietuvą, jis kuri laiką iki 1921 m. dirbo gydytoju Poltavoje, Ukrainoje. Čia gali būti vienas jo populiarumo žmonėms pavyzdžių, kai jis suirutėis metu Poltavos geležinkelio stotyje kartą buvo sulai-kytas ir jam gresė net gyvyvės pavojus, bet vietos gyven-tojų — ukrainiečių minia, ji atpažinusi, daug prisidėjo prie jo išlaisvinimo.

Grįžęs į Lietuvą, nepaisydamas ir taip jau varginančio gydytojo darbo, daug veikė įvairiose draugijose, dėstė įvairiuose kursuose ir dar rado laiko taip daug pasisūvesti spaudos darbui. Jį matėme dalyvaujantį Varpo bendrovėn-je, revizijos komisijoje. 1927 m. parašė "Dr. Kazys Grinius, gydytojas - visuomenininkas", visą eilę mediciniškų straipsnių įvairiuose žurnaluose ir atskirų knygelių. Lietuvoje ir išsivijoje suvažiavimams pateikė daugybę referatų.

Medicinos žurnale jo išspausdinta apie 20 mokslo darbų, daugiausia iš vaikų li-gy. Kai kurie straipsniai ra-

šyti kartu su kitais autoriais. Rašė įvairiuose metraščiuose, kalendoriuose, Motinoje ir Vai-ke, Sveikatoje ir Darbe, Liaudies Sveikatoje, Lietuvos Uki-ninke. Pažymėtinos atskiros knygelės: Motinos ir vaiko hi-giena, 1939 m. (kartu su dr. V. Baronu), antra laida 1945 m. Kaune (su išleistom auto-rių pavardėm), Vaiko higiena ir vasaros viduriavimai, 1941 m. ir 1946 m. Vokietijoje, ir visa eilė straipsnių atspaudų — brošiūrų Lietuvoje, Viena brošiūra ir vokiečių kalba, 1928 m.

Dr. V. Tercijonas daug rašė ne tik skirtais lietuvių tau-tai sveikatos reikalais, bet ir opiaisiais visuomeniniais klau-simais. Musų žymusis laikraš-čio, talminkas Jonas Kardelis, kuris Vincą Tercijoną gerai pa-žino, gana ryškiai jį apibudi-no rašydamas, jog dr. V. Ter-cijonas buvo perdėm visuome-niška asmenybė. Nė vieno gy-venimo momento nebuvo skir-to tik sau. Jis visą savo gy-venimą buvo visuomeniškas.

Budamas didis lietuvis-pat-riotas, pirmą savo rupestį skyrė tautai ir Lietuvos valsty-bei. Iš to plaukė visų jo dar-bų kryptis. Išsivijoje ypač daug sielojosi jaunimo reika-lais, lietuvių išsilaikymu, lie-tuviškos kultūros kėlimu. Gy-vai buvo susirupinęs atkursi-mos nepriklausomos Lietuvos apimtimi ir daug pastangų dē-jo, kai VLKas susirupino iš-leisti Lietuvos sienų reikalų leidinį. Jis tą leidinį, redaguo-damą dr. Z. Ivinskio, leido per rankas, kad jis išeitų tobulėn-je ir naudingenis lietuvių tautai.

Dr. V. Tercijonas buvo uo-lus Sėjos bendradarbis ir, ben-drai, visos laudininkų - var-pininkų spaudos didelis rėmė-jas. Taip pat jis daug reišė-si beveik visoje stambesnėje periodinėje spaudoje — Nau-jienose, Tėvynėje ir kt. Tėvy-nėje keletą metų rašė sveika-tos skyriun, Jis kiekvienu lie-tuvišku spaudos ir kultūrinu

ALGIRDAS BUDRECKIS

— NAPOLEONAS IR LIETUVA —

(Taša)

"Rusų pasienis išsitiesęs prieš akis. Per klaičių miglą mes neramiai žūrimė į šitą šlovingą kraštą. Mums vaide-nasi, jog girdim lietuvių links-mus šauksmus, jų išvaduo-tojams atsiradus. Musų protų akyje matome juos paupėj su ištiestom rankom. Šiapus mes nieko neturim: anapus viskas

atsiekimu džiaugėsi ir rėmė tiek savo darbu, tiek ir pini-ginėmis aukomis, dažnai pa-miršdamas ir savo parašytų leidinių išleidimo vargus.

Amerikoje jo išleistos kny-gelės: "Prof. med. dr. Pranas Gudas-Gudavičius," 1959 m. ir "Juozas Ambraziejus — kovo-tojas už lietuvių tautos teises ir 1905 m. revoliucijos veikė-jas."

Be to, dr. V. Tercijonas yra palikęs dar ir nespausdintų rankraščių. Šių eilučių auto-rius, talminkaudamas leisti gilios atminties dr. V. Ter-cijono raštus, turi jo papildy-tos antros laidos rankraščius apie dr. Kazį Grinių, kaip gy-dytoją ir visuomenininką. Techniškai užbaigus ruošti spaudai, musų pareiga jo kil-nų norą išpildyti. Taip pat jis ilgai rinko ir daug paliko su-rinkęs medžiagos apie visus senųjų ir dabartinių laikų gy-dytojus-visuomenininkus. Tuo turėtų susirupinti jo profes-iuos draugai, kad tas rinkinys atitinkamai būtų panaudotas.

Netekus dr. Vincas Tercij-o, rupestingo ir darbšaus gy-dytojo, veikėjo ir spaudos dar-bininko, ilgai jo pasigėsimė: ne tik šėimos artimieji, bet draugai bei bičiuliai, kuriems danžai jis pats pirmasis at-skubėdavo su savo nuosirdžia pagalba.

G. J. Lazauskas

mums prabangiai busias tie-kiamas. Zmonės suplauksia patenkinti musų poreikius..."

Napoleono pagrindinė takti-ka buvo simuliuoti žygi skersai Narovo, Ostrolenkos link, tuo pačiu laiku jisai su pa-grindine kariuomene persikėlė per Nemuną ir užims Kauną. Napoleonas sulaiškė brastą skersai Nemuno iki birželio vidurio, kad būtų galima gau-ti pašaro didiosios armijos arkliams (mat, Lietuvoje šie-naujama vėliau).

Rodos, kad jis norėjęs pa-imti Vilnių be kautynių, bet jis netikėjo pranešimams, kad rusai pasitraukė iš Marijampolės, kadangi jis galvojo, jog rusai nenorį susigėdyti lietu-vių akyse ir todėl neatiduos Vilniaus ir "visos Rusų Len-kijos be kovos."

Napoleonas praleido naktį iš birželio 24 d. į birželio 25 d. vienuolynė, netoli Kauno. Jis tenai duktėrėjo iki birž-elio 26 d. išdirbti savo planus. Birželio 27 d. jis pernakvojo Auseniškiuose ir sekančią die-na atvyko į Vilnių 9 val. ryto. Sis skubus žygis be proviantų išvargino ir sunaikino visus resursus ir namus pakelyje. Avangardas gerai maitinosi bet pati armija "merdėjo ba-du." Nuovargis prisidėjo prie alkiio. Šalti nelaikiai lietus nakčia nugaišino daugiau 10 tukstančių arklių. Daugelis jaunosios gvardijos mirė pa-kely nuo nuovargio, šalčio ir alkiio.

Iš pradžių prancūzai buvo pastiktiki džiaugsmu ir atodu-siu. Prancūzų agentai buvo apkaltinę rusus už visas saus-ras ir nelaimes, kurios anka-čiau įstiko kraštą. Prancūziška orientacija buvo stipri, ne-žinrint nusivylimu. Praktiškų sumetimų remia-mas, Napoleonas užtikrino

saugį abazę užfrontėje. Jis priminėjo visų luomų dele-gacijąs ir viešai paskelbė, kad baudžiava busianti panai-kinta, Vilniaus, Gardino, Mins-ko ir Balstogės gubernijose. Bet Napoleoną vargino kiti rupestėiai. Jau žygio pradžioje didžioji armija pradėjo byrė-ti. Per 50,000 kareivių dezert-tyravo palei Kauno-Vilniaus kelią. Olandų kareiviai apiplė-šė Lydos ir Trakų apskričių apylinkes. Jau birželio 26 d. nesudrausmintą kareiviją, be karininkų priežiūros, klajojo, girtuokliaudama ir plėšikau-dama. Karininkai bijojo jai si-terpti į tą netvarką.

Napoleonas parodė savo įprastą gudrumą pasiruošime įžgytiuoti į Vilnių birž. 28 d. Jis įsakė, kad eisenos prieky ir jo palydovais turėtų joti lenku-lietuvių daliniai. Bet Na-poleonas, įžgytuodamas į Vil-niazm, nesulaukė tikėto entu-ziuzmo. Paveiktas to šaltumo, jis išsireiškė, kad "tie lenkai skirtingi nuo Varšuvos len-ku." Tačiau, labiau susirupi-nęs rusų pasitraukimu, negu lietuvių garbinimosi bei padė-kios pareiškimu, Napoleonas skubėjo per miestą į avan-postus. Tačiau rusų armijos traukėsi be pasipriešinimo.

IV

Napoleono politika Lietuvoje Tikras dalykas, kad Napo-leonas prieš žygi į Lietuvą, nepakankamai pagalvojo apie kraštą. Jo žinios buvo pagrįs-tos informacija iš lenkų, t. y. Napoleono manymu, Lietuva esanti tik geografinė sąvoka, kuri apibrėžianti Lenkijos gu-bernija, kurios nelaimė buvo patekti po rusų jungu. Jis tik-kejo, kad čia buvį "lenų tau-tos nariai" nekantrauja atsi-palaiduoti nuo Rusijos ir su-sivienyti su Varšuvos kunig-kaikštyste

Vilniuje šiuo atžvilgiu jisai apsiriko. Pirma, vilniečiai jo nesuveikino taip aistringai, kaip varšuviečiai yra padarę 1806 m. Jis pastebėjo, kad yra daug skirtumų tarp lenkų ir lietuvių, kad net tarp tų dvi-gacijąs yra politinių sieki-mų diferenciacija, kad Varšu-vos vadų ir centralistų atžvil-giu bręsta lietuviškas separa-tizmas. Lietuviai jau norėjo sudaryti atskirą nau Varšuvos konfederaciją ir išsaugoti sa-vo individualybę, kaip jie yra padarę anksčiau senoje rep-ublikoje. Napoleonas su tuo turėjo skaitytis.

Liepos 1 d. Napoleonas pas-skelbė Lietuvos nepriklausomybę. Buvo sudaryta Lietu-vos valdžios laikinoji komisi-dama. Karininkai bijojo jos paskirtas į Lietuvos imperi-nios komisarus. Lietuviai pre-ziškai (viršūninkai) skiriami į Vilniaus, Trakų, Ašmenos, Uk-mergės, Zavilių, Breslaujos, Kauno, Uplytės, Raseinių, Šiau-lių ir Telšių apskritis.

(Bus daugiau)

Teacher: — Why aren't houses repaired on the inside in Soviet Lithuania? Student: — Because the rents are low. Teacher: — And why is it possible for us to keep the rents low? Student: — Because in our country the inside of houses isn't repaired.

Tevynė

KAS GIRDET PAS MUS IR KITUR

BAIGESI PILD TARYBOS SUVAZIAVIMAS

Tęsisis keturias dienas Pildomosios Tarybos suvažiavimas New Yorke, pasibaigė vasario 28 d. popietį. Tą patį vakarą iš toliau atvažiavę nariai išvyko į namus.

Suvažiavime buvo apsvaistytas vykstantis vėjus reikalai ir išspėsta visa eilė organizacijos klausimų ir darbų.

Posėdžiams vadovavo prez. P. P. Dargis, dalyvavo — viceprez. S. Gegužis, sekret. B. Pivarionienė, išdin. N. Gugienė, izdo glob. E. Mikuziūtė ir adv. S. Bredes bei daktaras kvotėjas, dr. S. Biežis. Į kai kuriuos posėdžius buvo atvykęs kontrolės komisijos narys A. S. Trečiokas.

Viceprez. S. Gegužis suvažiavimą turėjo apiešti anksčiau ir išvykti į namus, Mahanoy City, Pa., nes gavo žinią, jog staiga susirgo jo dukra Florentina. Ji buvo nuvežta į ligoninę ir ten jai turėjo būti skubiai padaryta sunki operacija.

LANKESI SUVAZIAVIME

SLA 6 apskritys pirmininkė Ona Biežienė buvo atvykusi iš Chicago į New Yorką ir atsilankiusi į Pild. Tarybos suvažiavimą, padarė pranešimą apie Susivienijimo apskrities ir kuopų veiklą bei artimos ateities darbus. Ypač yra krepšiamas dėmesys jaunimui. Apskrities su kuopų talka ruošia jaunimo talentų vakarą. Toks parengimas buvo įvykęs praėjusį pavasarį ir turėjo didelį pasisekimą.

P. P. Dargis Pild. Tarybos vardu padėjo pirm. O. Biežienei už pranešimą ir SLA veikėjams bei nariams už gražią veiklą.

KAZIUKO MUGĖ NEW YORKE

Praėjusį sekmadienį New Yorke "Neringos" ir "Tauro" skautų tūntai Apskreikimo parap. salėje, Brooklyne, buvo suruošę tradicinę "Kaziuko mugę". Patys skautai buvo paruošę įvairių rankdarbių ir juos išpardavę atsilankiusiems svečiams. Tėvai suruošę užkandžius.

Iškilmingoj sueigoj kandidatams davė įžodį. Išpildyta graži programa. Kalbą pasakė žinomas skautų veikėjas Petras Jurgėla. Atsilankė konsulas A. Simutis, skautų tėvai ir nemaža kitų svečių.

Netikėtai mirus

ALEKSANDRAI PAULASKIENEI,

jos vyrą ir J. T. Stiklorius skaudžioje gyvenimo vailandoje užjaučia

N. Y. MAZOSIOS LIETUVOS BICILIŲ DRAUGIA

Mirus

ALEKSANDRAI PAULASKIENEI,

jos vyrui Leonui, dukrai Taisai, žentui J. Stikloriui ir artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia

MAZOSIOS LIETUVOS REZISTENCINIS SAJUDIS

APIE SOCIALINĘ APSAUGĄ

Klausimas: Aš gyvenu JAV daug metų, turiu teisę į Socialinę Apdraudą, bet nesu Amerikos pilietis. Ar aš sutrukdyčiau Soc. Apsaugos mokėjimui, jei vykčiau gyventi į užsienį?

Atsakymas: Nepiliečiai negali gauti Soc. Apsaugos mokėjimų po to, kai jie gyveno už JAV ribų šešis kalendorinius mėnesius, nebent jie išpildys vieną šių sąlygų:

1. Jie turėtų išgyventi JAV 10 metų arba,

2. Jie turi būti pilieciais krašto, kuris moka Soc. Apsaugos mokėjimus galintiems juos gauti JAV piliečiams, nors jie negyventų tame krašte (šiuo metu į tokius kraštus įskaitomi: Austrija, Bolivija, Brazilija, Čilė, Kongo, Kosta Rika, Ekvadoras, Ivory Pakraštys, Graikija, Irlandija, Izraelis, Italija, Japonija, Luksemburgas, Monakas, Olandija, Nikaragua, Panama, Filipinai, Turkija, Anglija, Viršutinė Volta, Vak. Vokietija ir Jugoslavija. Bet sąrašas gali laiku nuo laiko keistis), arba,

3. Jie turi teisę gauti Soc. Apsaugą ir tam yra padavę prašymą prieš 1959 m. gruodžio mėn., kai įstatymas, susiaurinęs mokėjimus nepiliečiams, gyvenantiems užsieny, buvo oficialiai įvestas.

Klausimas: Aš esu naturalizavęs Amerikos pilietis, daugiau 65 m. amžiaus ir gauru Soc. Apsaugą. Mano mėnesinio čekio man neužtenka pragyvenimui čia ir mano vaikams norėtų, kad gyvenčiau su jais užsieny. Jie gyvena viename už Gelež. Uždangos kraštų. Neseniai skaičiau, kad JAV Aukšč. Teismas nutarė, jog naturalizavę piliečiai, kaip kad aš, nepraranda savo JAV pilietybės dėl gyvenimo užsieny. Ar aš vistiek gausiu Soc. Aps. mokėjimus, jei gyvenčiau su savo vaikais už Gelež. Uždangos?

Atsakymas: Dabartinis J. Am. Valst. Izdo Departamento patvarkymas neleidžia Soc. Aps. mokėjimų niekam (pilie-

čiam ar nepiliečiam), gyvenantiems Albanijoje, Kinijoje, Čekoslovakijoje, Ryt. Vokietijoje, Vengrijoje, Šiaur. Korėjoje, Sov. Sąjungoje (įskaitant ir Estiją, Latviją ir Lietuvą), bet ne, kaip matote, Lenkijoje, Jugoslavijoje, Bulgarijoje ar Rumunijoje. Šis sąrašas laiku nuo laiko gali keistis. Gyvenant bet kuriame iš šių "susiaurintų" kraštų, nebus jums siunčiami Soc. Aps. mokėjimai ir nebus mokama bet kuriam kitam jūsų nurodytam asmeniui, advokatui ar kitam. Su laikyti mokėjimai jūsų buvimu tuose kraštuose metu bus jums sumokėti, kai iš jų išvyksite.

Klausimas: Aš esu Amerikos pilietis ir planuoju vykti į užsienį. Kaip gali sutvarkyti, kad gačiau Soc. Aps. mokėjimus?

Atsakymas: Geriausiai yra sutvarkyti taip, kad jūsų čekiai būtų siunčiami į JAV

PROF. PR. MAŽYLIUI—80 M. AMŽ.

Kaune gyvenančiam akušerijos - ginekologijos pradininkui Lietuvoje, prof. Pranui Mažyliui sausio 24 d. suėjo 80 m. amž. Gimęs 1885 m. Šileikiškių km., Skapiškio val., Rokiškio apskr., Mažylis 1914 m. baigė Krokuvos universitetą, ten gavo med. dr. laipsnį ir iki 1917 m. buvo Krokuvos univ. asistentu. 1918 m. grįžęs Lietuvon, dirbo Panevėžy ir vėliau Kaune, kur nuo 1922 m. buvo Lietuvos universiteto akušerijos ir ginekologijos katedros docentu. Nuo 1930 m. buvo Vytauto Didž. Universiteto e. o. prof., vėliau profesorium.

Šalia pedagoginio, gydymo darbo, Mažylis yra rašęs ir medicinos spaudoje. Neprikli. Lietuvos metais turėjo gero chirurgo vardą. Jis ir šiandien tebeina Kauno Medicinos instituto akušerijos - ginekologijos katedros vedėjo pareigas. Be to, yra Mokslų akademijos tikrasis narys. Mažylio išugdytos kelios akušerių-ginekologų kartos.

Dabar Lietuvoje paskelbta, kad sukaktuvinininkas, sovietinėje okupacijoje gavęs Leninio ir kt. ordinus, yra buvęs kovotojų "už šviesesnį darbo žmonių ateitį." Visiškai nutylėta, kad prof. Mažylis aktyviai reikšėsi 1904-06 m. revoliuciniame sąjudyje, 1905 m. Panevėžy vadovavo Lietuvos socialdemokratų partijos rajonui, buvo surengęs manifestaciją Kupiškioje ir Skapiškioje. Už revoliucinę veiklą Mažylis rusų buvo suimtas ir kalinamas Ukmergėje. (E)

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Vasario 27, 1965

ISMOKAMOS APDRAUDOS

CHARLES K. SHUKIS, 122 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 2 d. 1924 m., mirė vasario 5, 1965 m. Velionio žmonai, Irene Shukis, apdraudos išmokėta	\$1,000.00
STELLA KUSHNER, 299 kp., Rumford, Me., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 9 d. 1940 m., mirė sausio 17, 1965 m. Velionės vyrui, Alex Kushner, apdraudos išmokėta	\$500.00
Viso	\$1,500.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$19,796.00

ISMOKAMOS LIGOJE PASALPOS

E. Juškevičius, 6 kp., Plymouth, Pa., sirgo 5 sav. 1 d.	\$65.00
M. Kindaras, 173 kp., Lowell, Mass., sirgo 7 sav. 5 d.	25.75
L. Kerbedis, 308 kp., Brookline, Mass., sirgo 5 sav. 2 d.	64.00
P. Liūkus, 322 kp., Chicago, Ill., sirgo 9 sav. 6 d.	66.30
S. Kushner, 299 kp., Rumford, Me., sirgo 6 sav. 4 d.	39.25
Viso	\$260.30
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$2,101.27

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

NUO BOSTONO IKI:

Bridgeport	163
Brockton	24
Buffalo	454
Chicago	979
Cleveland	643
Dallas	1,868
Denver	2,008
Detroit	706
Hartford	108
Los Angeles	3,130
Lowell	26
Miami	1,565
Montreal	327
New Haven	144
New London	101
New Orleans	1,625
New York	221
North Adams	134
Northampton	94
Philadelphia	313
Pittsburgh	595
Pittsfield, Mass.	138
Portland, Me.	108
Providence	49
Rochester	396
St. Louis, Mo.	1,188
San Francisco	3,198
Seattle	3,163
Springfield, Mass.	89
Toronto	569
Washington	460
Waterbury	137
Worcester	40

PATARLES IS OKUPUOTOS LIETUVOS

Dirba, kaip kolchozininkas. Kolchoze šunį daboja, žmogų kotavoja. Kolchozo ponas — tai šėtonas. Teisybė ant galo lazdos.

JAU ISEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parasė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmečiu, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad šikilė Amerikoje musiškaiai pastatė "Aušros" miestą, vėliau virtusiu New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė juromla 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pensilvanijos anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokykles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukėjo pinigais caro valdžiai nuverstai ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalis. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina \$5.00; minkštais apdarais — \$4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRASTIS

Isteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę, — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumeratos kaina metams — \$11.00, pusė metų — \$6.00

Bandydami — 2 savaites siunčiame nemokamai.

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Vilta

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius Lietuvos gyvenimo reikalus bei žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$13.00 metams, \$7.00 — pusė metų. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusė metų, Chicagoje — \$15.00 metams, \$8.00 — pusė metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

— Argentinos lietuviai Vasario 16 minėjo vasario 13 d., Buenos Aires. Buvo plati mininė dalis.

KAS DOMISI geromis ekologiomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. TA 7-9518.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

BIELIAUSKAS FUNERAL HOME

AL. BALTRUNAS-BALTON

Reikalų vedėjas

660 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Notary Public

Tel. VI 7-4499

SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave. (at Forest Parkway Station)

Woodhaven 21, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves. Kopyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir J. B. SHALINS

Tėvynė

Lithuanian Weekly
Published Every Friday

by the Lithuanian Alliance
of America

ANTANAS SODAITIS
EDITOR

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs
reikalai redakcijai reikia siųsti ne-
vėliau, kaip prieš savaitę, laikraš-
čio numeriai išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti
senasis adresas ir nurodyti naujo
adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija
neatsako.

Ryšys Su Jaunimu

Dažnai įvairiomis progomis pakalbame apie mūsų jaunimą, sielodamiesi jo trukumu lietuviškų organizacijų eilėse. Bet jaunimo širdim palenkti ir pačios organizacijos turi parodyti daugiau rūpesio ir padėti pastangų.

Tąja linkme gražų pavyzdį rodo SLA Šeštoji Apskritis Chicagoje. Praėjusiais metais apskrities veikėjai, kuopų talkininkaujami, suorganizavo jaunimo talentų varžybas. Jose dalyvavo apšiai jaunimo, o taip pat ir suaugusiųjų gana gausiais atsilankė, pasižiūrėti retos programos.

Apskrities vadovybė ir šį pavasarį ruošia talentų varžybas. Pirmininkė Ona Biežienė, atsilankiusi į Pild. Tarybos suvažiavimą New York'e, supažindino Tarybą su ruošiamą programa ir nurodė, ką gali duoti organizacijai panašus parengimai.

Ir tikrai. Jaunimą galime laimėti ne tiek gražiais žodžiais, kiek patraukliais darbais. Jei kažkuriuose Chicago kuopose padaugėjo jaunimo, tai nėra abejonės, kad prie to prisidėjo ir talentų varžybų vakaras.

Tenka sveikinti SLA 6 Apskrities vadovybę už jos gražias pastangas. Apskrities darbus turėtų daugiau paremti ir pačios kuopos, nes tokių parengimų vaisiai kaip tik tenka pačiom kuopom.

Taip pat čikagiečių pavyzdžiu turėtų pasekti ir kitos Susivienijimo apskričių valdybos, veikiančios stambesnėse lietuvių kolonijose. Panašius talentų konkursai jaunimui turi pedagoginės reikšmės, jie kelia tautinius jausmus, grožio pajutimą, pagarbą ir meilę menui. O svarbiausia, kad panašūs parengimai yra geras ir tikras kelias į jaunimą. Tas gali prisidėti prie tamparesnio mūsų ryšio su priaugančia karta ir tikėtis į Susivienijimo eiles daugiau sulaukti jaunimo ir jo draugų.

A. Šd.

Detroit, Mich.

SLA 200 kuopos susirinkimas įvyks kovo 14 d., 11 val., Lithuanian American Citizens Club, 11917 Conant Street, Hamtramck. Malonėkite visi dalyvauti ir užsimokėti duokles.

Vasario 12 mirė mūsų ilgametė narė, Ona Pulokienė. Trumpu metu netekom 2 narų.

Kuopa reikiama gilia užuojauta šeimai, giminėms ir artiniams.

Valdyba

BLAIR NAMAI — PREZIDENTO SVEČIŲ NAMAI

140 metų senumo Blair Namai, kartu su greta esančiu ir sujungtu Blair Lee namu, yra oficialiai žinomi, kaip "Prezidento Svečių Namai." Blair Namai turi gana dideles istorines reikšmes. Nuo pačių ankstyviausių dienų jie buvo artimai susiję su JAV valstybės reikalais. Rūmų sovietuose balduose yra užkorduota daugiau, negu šimtmetis Amerikos istorijos.

Namų struktūra turi savo vardą iš Blair šeimos, kuri buvo jų savininkė nuo 1836 m. ligi 1942 m., kai JAV valdžia juos ir jų puikius baldus nupirko besilankančių šiame krašte svarbių užsienio dignatarų apgyvendinimui.

Keturių aukštų stucco namai neturi muziejaus pavidalo ir teikia praklinį, šiltą ir draugišką atmosferą.

Pastatyti 1825 m. Dr. Joseph Lovell, pirmo JAV kariuomenės chirurgo generolo, namai iš pradžių buvo dviejų aukštų keturkampė plytų struktūra. Francis Preston Blair nupirko namus po Lovell mirties. Per sekančius metus jie buvo padidinti. Šalia stovįs keturių aukštų Blair Lee namas, įsigytas JAV valdžios 1944 m., buvo pastatytas prieš pat Civilinį Karą Francis Blair vienintelei dukteriai.

Francis Blair atvyko į Washingtoną iš Kentucky, prezidento Andrew Jackson prašomas įkurti administratyvinį laikraštį "The Globe", jau ilgiai nebeegzistuojantį. Jis buvo dažnai prezidento Jackson ir kitų tuometinių politinių lyderių konsultuojamas apie tautinę politiką jo namuose. Nuo 1845 m. ligi 1852 m. namai buvo nuomojami 4 kabinetui nariams iš cils.

A. V. BRAZIULIS—SUKAKTUVININKAS

Šiomis dienomis savo artimųjų tarpe laikraštiniukas Alfonsas Vytautas Brazulis paminėjo 65 metų amžiaus sukaktį.

Gimęs 1900 metų vasario 25 d., Laumakių kaime, Gruzdžių parap., Šiaulių apskr.

Tėvynės nepriklausomybei ginti, 1919-21 m. buvo Lietuvos kariuomenės savanorių eilėse, 1923 m. — Klaipėdos krašto išlaisvinimo žygio dalyvis.

Spaudoje rašinėti pradėjo 1918 m. Rašė žinioms laikraščiams: Vilniaus Darbo Balsui, vėliau Lietuvos žinioms, Ukiniukui, Naujajai Romuvai, Lietuvos Naujienoms, Kariui, Kulturai. Neaplenkė ir jaunimo spaudos.

1923-25 m. dirbo knygos leidyklos "Vaiva" reikalų vedėju. 1926 m. buvo Šiaulių Naujųjų redaktorium, 1926-27 m. — Eltos vidaus korespondentu. 1936-38 m. — Kauno miesto darbo inspekcijos sekretorium ir iki 1940 m. — Draudimo kasos kontrolierium.

Tremtyje Vokietijoje 1944-49 m. bendradarbiavo lietuvių spaudoje, kartu dalyvaudamas kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje.

Iš Vokietijos į Clevelandą Vytautas atvyko su savo žmona Nora, ir čia įsijungė į organizaciją, darbuojasi vienoje kaip narys, kitose — valdybos pareigose. Čia tesia savo pamėgtą darbą ir mūsų spaudoje.

Primitina, kad Vytautas Brazulis buvo vienas iš pirmųjų Dirvos bendradarbių Lietuvai pradėjus savo laisvą, nepriklausomą gyvenimą. Kai tik pradėta pasikeisti spauda

Francis Blair sunus, Montgomery, turėjo svarbų vaidmenį, kuriant respublikonų partiją. Prezidento Lincoln paskirtas Pašto Generaliniu Masteriu, Montgomery Blair dažnai buvo prezidento šeiminiuku. Faktiniai Lincoln parastė pirmą Emancipacijos Proklamacijos planą Blair namuose. Ir per Civilinį Karą lentingi nutarimai buvo ten padaryti.

Zymus istorinis įvykis Blair namuose buvo Francis Blair pasikalbėjimas su generolu Robert E. Lee 1861 m. balandžio mėn., liečiant generolo Lee prieinamumą komenduoti Unijos Armijai. Gen. Lee vieto jto, tačiau pasirinko vadovauti Konfederacijos armijai.

Istoriniai Blair namai turi didelės vertės Amerikos istorinių rinkinių atžvilgiu: portretų, įskaitant ir autografuotą Lincoln portretą, pieštukų, pieštukų, Currier ir Ives spausdinių, baldų, užuolaidų, kilimų iš įvairių periodų, senoviško sidabro, indų ir stiklų. Tačiau struktūriniai namas nepriklauso jokiam architektūriniam periodui.

Turtingi Amerikos tradicija ir istorija Blair namai ir toliau vaidina gyvybinį vaidmenį krašto reikaluose. Kaip prezidento svečių namai, jie yra naudojami padėti turėti gerus ryšius su kitomis tautomis.

Per pereinamus du dešimtmečius jų gyventojų tarpe buvo karaliai ir valdžių galvos beveik iš kiekvienos pasaulio dalies. Jie buvo naudojami kaip oficiali rezidencija prezidento Trumano, kai Baltieji Rumai buvo remontuoti prieš maždaug 10 metų.

A.C.N.S.

Newark, N. J.

Per vasario 13 d. New Jersey Lietuvių Tarybos suruoštą Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 17 m. sukakties minėjimą, aukų surinkta, įskaitant pajamas už įėjimą į sale bilietus, viso \$551.00.

Aukojai: Simonas Kontrimas \$50.00.

Po \$25.00: Albinas Trečiokas, kun. P. Totoraitis, Kazys Trečiokas ir J. Kralikauskas.

Po \$15.00 — Vytautas Abraitis, inž. Valentinas Melinis, Petras Kazanauskas ir dr. Sofija ir Juozas Kungys, perduot L.N.F.

Po \$10.00: Vladas Kiaunė, Agota Pranis, inž. Vladas Diliš, M. Slabokas, Pečiulis, Ričardas Kontrimas, Kar. Rionmontas, J. Mauragas, K. Si-paila, J. Lečmonas ir Vyčių 29 kp.

Po \$5.00: L. Jutulienė, M. Ambroze, Jr., pr. I. Kelmelis, V. Tiknys, V. Barey, Newarko Liet. Demokratų klubas, Rožė Simelis, J. Giraitis, R. Ambrozijienė, SLA 246 kp., A. Pilipatis, Lengvenis, Mary Cepreckis, M. Stankienė, V. Jokubaitis, P. Mačiulaitis, E. Sišas, V. Melinienė, B. Skurvidienė, B. Šarkenis, P. Purnas, Newarko Liet. Moterų klubas, V. Surpalis, K. Navickas, J. Stukas. Kiti po mažiau.

N. J. L. T. valdybos vardu, visiems aukotojams ir aukotojoms tariu nuoširdų aciu.

Vladas J. Dilis

E. St. Louis, Ill.

SLA 88 kuopos susirinkimas kviečiamas kovo 14 d., sekmadienį, 2 val., Joe Benush namuose, 1645 No. 25th St. Prašome visus narius atsilankyti ir sumokėti mokesčius.

Joe Benush,

sekret.

Miami, Fla.

SLA 44 kuopos susirinkimas įvyks kovo 21 d., sekmadienį, 3 val. paprastose vietose.

Banketas bus kovo 14 diena. Prašome apylinkės lietuvius atsilankyti.

M. Aleksynas,

sekret.

Rockford, Illinois

Mirė ilgametė narė

Po ilgos ligos mirė Teofilė Miklienė - Miklas, sulaukusi 83 metų amžiaus. Jos vyras Motiejus buvo 77 kuopos steigėjas ir charterio signataras. Teofilė Zemaitaitė - Miklienė atvyko iš Lietuvos į Brooklyn, N. Y. Ištekėjo už Juozo Rugieniaus. Susilaukė dviejų dukrelių. Jos vyrui mirus, ji atvyko į Rockfordą. Čia sukurė naują šeimą su Motiejum Miklu. Susilaukė sunaus ir dukrelės.

SLA 77 kp. parengimuose visada dalyvaudavo. Miklai turėjo mažą ūki, tai lietuviai pas juos gaudavo daržovių, sūrį, sviesto, grietinės. Plačiai buvo žinomi, visi juos gerbė.

Jos vyras Motiejus mirė prieš keletą metų. Teofilė sveikata silpnėjo, išgulėjo ligoninėje 6 mėnesius. Buvo palaidota su bažnytinėm apeigom. SLA 77 kp. parupino grabnešius, daugelis palydėjo į kapus, apie 70 laidotuvių dalyvių buvo pakviesti į Lietuvų Klubą užkandžiams.

Reiškiu gilia užuojautą sunui, dukrelėms ir giminėms. O tau, miela Teofilė, amžinos ramybės.

SLA 77 kp. korespondentas

Juozas Bacevičius

Wilkes-Barre, Pa.

SLA 115 kuopos susirinkimas kviečiamas kovo 14 d., sekmadienį, 1:30 val., Lenkų Veteranų svetainėje, 287 E. Market St. Nariai kviečiami atsilankyti ir atsivesti savo draugus, norinčius įstoti į mūsų kuopą.

A. Miliauskas,

sekretorius

PATARLĖS IS OKU PUOTOS LIETUVOS

Kolchoze engia, kaip baudžiavos metu. Esti, kad ir kolchozo šuva turi badu stipri. Girgžda, kaip kolchozo vežimas.

SVEIKATOS SKYRIUS

SĮ SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

DR. PETRAS ZALATORIS

DR. ALBINAS GRIGAITIS

NESIEKIME LAIMĖS PILIULEMIS

DR. PETRAS Z. ZALATORIS

Laimę žmogui atneša kiekviena graži diena, tekančios saulės spinduliai, geri darbai, protingas elgesys ir gera sveikata. Jei kas laimės bando siekti kitokiais keliais, tai jis labai greitai apsigaus. Laimė turi ateiti natūraliu būdu, o ne dirbtiniu.

Tą sakau, nes žinau, kad paskutiniaisiais metais daugelis lietuvių bando įieškoti laimės dirbtinai. Turju galvoje Amerikoje augantį lietuvių jaunimą, kuris dažnai pamėgdžioja amerikiečius, indijonus ir meksikiečius. Jie nejuoimais pripranta prie įvairių laimės pilių, nuo kurių vėliau negali atprasti.

Paskutiniaisiais metais vaistinėse galima įsigyti įvairiausių nuotaikas keliančių pilių. Vienos pašalina galvos skausmą, kitos pašalina blogą nuotaiką, trečios duoda reikalingos energijos darbu greičiau baigti arba nakties kelionę automobiliu sekmingiau nuvažiuoti.

Tos pilės atrodo tokios nekalios, jas taip lengva nusipirkti, kad kiekvienas gali jas išsieny nešioti. Daugelis amerikiečių jas perka gana dažnai ir nešioja. Moterys pripildo jomis didelius savo rankinukus. Reikia ar nereikia, tuojau ir ryja seilę.

Kol pilės veikia, tai ir nuo-

taika gera, ir energijos yra, ir džiaugsmas krutinę šildo. Bet kai porą valandų praeina, tai kiekvienas besilinksmingęs jaunuolis dar į didesnį nusiminimą puola. Netik jo nuotaika pablogėja, bet ir galvą pradeda skaudėti. Kitam smilkmenius pradeda mušti, trečiam raumenis pradeda tampyt. Tuomet jis bėga pas gydytoją. Prašo, kad duotum jiems kokių nors vaistų skausmams pašalinti ir blogą savijautą išvyti.

Mano patarimas yra toks: nevertokite pilių nuotaikoms kelti. Poilsis, miegas, šviežias oras ir geras pasimaudymas yra geriausias nuotaikos kėlėjas. Jei nuotaika blogėja, tai reiskia nuovargį. Reikia pailsėti ir ji pasitaisys.

CHICAGOS JAUNIMO TALENTŲ VARŽYBOS

Jaunimas nori veikti ir pasirodyti platesnei visuomenei. SLA 21 kuopos dalis jaunimo jau pasirodė meninėje programoje, ją išpildžiusi Hollywood salėje, 134 Moterų kuopai minint Vasario 16-tąją.

Dabar paskelbus SLA 6-tos apskrities valdybai, kad gegužės 2 d., Dariaus - Girėno salėje įvyksta jaunimo talentų kontestas, tuojau įsiregistruvo iš mūsų kuopos jame dalyvauti 11 asmenų. Kiti dar rengiasi įsirašyti.

Idomu, kad jaunimas pasirodys 4-se menų srityse: piano, akordeono, dail. žodžio ir savo kurybos sugebėjimuose.

Mūsų kuopos pasizadėjo dalyvauti: Genovaitė Paškevičiūtė — piano, Linas Peškys — piano, Janina Paškevičiūtė — piano, Loreta Stončiūtė — piano, Degutis Saigunas, Rasa ir Laimutis — akordeonas, ir Pijus Stončius — akordeonas; Vasiukevičius Rimvydas ir Danutė Vasiukevičiūtė — dailiojo žodžio, Danguolė Stončiūtė — paskaitys savo kurybos.

Talentų vakare jaunimas turės progos parodyti savo sugebėjimus ir tuo pačiu sudominti visuomenę pačia SLA organizacija ir jos lietuviška bei kultūrine veikla.

Antanas Gintneris

Pittsburgh, Pa.

Žinios apie SLA 40 kuopą

Praėjusiam SLA 40 kuopos susirinkime aptarta SLA istorijos išleidimo reikalai. Toliau kuopa nutarė rengti Card Party kuopu 28 d., 6:30 val., L.M.D. svetainėje. Įėjimas — \$1.25. Paaukota 10 dol. ALT Lietuvos laisvinimo reikalams.

Praėjusiais metais SLA 40 kuopa turėjo 9 susirinkimus. Pajamų per metus kuopa gavo 270 dol. 71 ct. Išlaidų buvo \$266.20. Taigi lieka \$4.51. Pinigų banke yra \$359.52, pas kasininką \$44.63. Taigi kuopos turtas \$404.15.

Vasario 16 šventė pasisekė gerai. Aukos ir parengimas davė daugiau kaip \$1.000.00. ALT Pittsburgho skyriaus pirmininkas pasitraukė iš pareigų, kuriose išbuvo daugiau trijų metų. Buvo darbštus žmogus. Niekad nepailsdavo darbe.

A. Vainorius

LONDONO LIETUVIŲ LEIDINYS VASARIO 16 PROGA

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties dieną Lietuvių Sąjunga Anglijoje išleido specialų informacinį leidinį spaudai (Press Release). Informacijoj anglų visuomenė plačiai painformuota apie sovietų okupaciją, suglaustai atpasakota dabartinė Lietuvos padėtis. Nurodyta į VLIKo veiklą, 1964 m. lapkričio 29 d. atsišaukimą.

Pagaliumi priminti VLIKo pirm. V. Sidzkausko kalbos žodžiai: "Istorinis procesas nėra taip greitas, kaip mes pageidautume. Gyvenimas turi savo logiką. Vakary kolonizmas jau priklauso istorijai. Nėra amžinas ir sovietinis tautų kalėjimas." (E)

Kuopu Susirinkimai

CLEVELAND, OHIO
SLA 136 kuopos susirinkimas įvyks kovo 14 d., 12:30, Lietuvių salėje.

PITTSBON, PA.

SLA 7 kuopos susirinkimas kviečiamas kovo 14 d., 1:30 val. toj pačioj svetainėj.

SLA PILD. TARYBOS SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO
1964 M. SPALIO 8-9 D., SHERMAN VIESBUTY,
CHICAGO, ILL.

PROTOKOLAS

(Pabaiga)

Ateinantis vąsus bus reikšmingas, nes jo pabaiga sutaps su SLA 51-tuoju seimu, kuriame bus paminėta mūsų organizacijos 80 metų sukaktis.

Baigiant jis pastebėjo, kad SLA organizacija visais laikais buvo pirmaujanti, kad SLA ir visų veikėjų atlikti darbai turi nepaprastą reikšmę lietuvių išsivijimo gyvenime, kovose dėl Lietuvos laisvės ir pareiškė gilų įsitikinimą, kad ji tokia pat pasiliks ilgiam ateities laikams. Ši tiesa yra tikra ir ją visi ir visur turime skelbti visiems lietuviams ir kviešti juos būti talkininkais ir veikėjais visų darbų, kurie gražiausiai nušvies mūsų pavergtos tautos tamsuosius ir karčių mūsų išsivijimo miglotus kelius.

Po to buvo painformuoti Pild. Tarybos nariai apie provizoriniai paruoštas naujam vėjui taisykles, lengvatas, prizus ir ruošiamą informacinę literatūrą bei reikalingą medžiagą vėjui, supažindinti su Vajaus Komisijos suvažiavimų nutarimais - protokolais.

N. Gugis įnešus, adv. S. Bredes parėmus, Vajaus Komisijos raportas vienbalsiai priimtas, atlikti darbai ratifikuoti ir patvirtinti Vajaus Komisijos suvažiavimų protokolais.

21. Apsvarčius Non-Medical 10% nuolaidos klausimą, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta palikti šį klausimą išspręsti prezidentui P. P. Dargiui ir sekretorei B. Pivaronai.

22. Įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta nuo dabar pradėti vartoti abi kalbas, lietuvių ir anglų, susirašinėjant su tomis kuopomis ir nariais, kurie lietuvių kalbos mažiau temoka.

23. Naujo vajaus paskelbimo datą ir vardą pavesti nustatyti Vajaus Komisijai.

Prez. P. P. Dargis Pild. Tarybos suvažiavimo ant- rą sesiją uždarė 5:30 val. vak., kartu pranešdamas, kad trečioji sesija įvyks ryt 10 val. ryto, šioje pat vietoje.

TREČIOJI SESIJA

Prez. P. P. Dargis Pild. Tarybos suvažiavimo tre- čią sesiją atidarė 1964 m. spalio 9 d., 10 val. ryto, Sherman viesbutyje, Chicago, Ill.

24. Prez. P. P. Dargis paprašė sekretorę B. Pivaroną atlikti Pild. Tarybos narių vardošaukį. Atli- kus vardošaukį paaiškėjo, kad šioje sesijoje dalyvau- ja visi Pild. Tarybos nariai ir sudaro kворumą:

P. P. DARGIS, prezidentas
S. GEGUŽIS, viceprezidentas

B. PIVARONAS, sekretorė
N. GUGIS, išdėtininkė
E. MIKUŽIS, išdo globėja
Adv. S. BREDES, išdo globėjas
Dr. S. BIEŽIS, daktaras kvotėjas.

25. Prez. P. P. Dargis ir sekretorė B. Pivarona pranešė, kad pildydami Pild. Tarybos pavedimą, jie turėjo specialų pasitarimą su SLA aktuaru liepos-Ju- ly 15 d. SLA centre, kur išsamiai apkalbėjo visus jo atliekamus darbus Susivienijimui ir padarė su juo se- kantiems metams sutartį. Aktuarui, už jo atliekamus darbus Susivienijimui, šiemet reikės mokėti 20% ma- žiau, negu kad praeitais metais mokėjome.

Išklausius prezidento ir sekretorės pranešimus, E. Mikužis įnešus, N. Gugis parėmus, vienbalsiai nu- tarta pareikšti padėką prezidentui ir sekretorei už palankios sutarties sudarymą ir sudarytą sutartį ra- tifikuoti.

26. Aptarus naujai atspausdintų ir senųjų SLA apraūdų paliudijimų vartojimo klausimą, vienbalsiai nutarta pavesti prezidentui P. P. Dargiui ir sekretorei B. Pivaronai išspręsti, nuo kada naujuosius paliudy- mus pradėti vartoti.

27. Apsvarčius A. Vadopalo laišką "Knygų Len- tynos" išleidimo reikalu, E. Mikužis įnešus, dr. S. Bie- žiui parėmus, vienbalsiai nutarta prašymą palikti šiuo laiku be pasekų.

28. Apsvarčius vienos šeimos, gyvenančios Ak- ron, Ohio, "Cash surrender" išmokėjimo reikalą, vien- balsiai nutarta prašyti prezidentą P. P. Dargį susi- siekti su ta šeima ir sutvarkyti šį reikalą.

29. Įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta nuo da- bar įstoti Susivienijimui nariu į National Fraternal Congress.

30. Apsvarčius SLA poilsio namų įsigijimo rei- kalą Floridoje, nes SLA 53 šeimas pavėdė šiuo reika- lu rupintis Pild. Tarybai, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta šį reikalą palikti tolimesnėm prez. P. P. Dar- gio ir sekret. B. Pivaronos studijoms.

31. Sekretorė B. Pivarona perskaito vieno Kan- ados Jaunuolių Komisijos nario laišką ir paaiškina, kad prašo apmokėti prie laiško pridėtą sąskaitą.

Apsvarčius klausimą, įnešus, parėmus, vien- balsiai nutarta, kad negalima rasti galimybės prašymą patenkinti.

32. Įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta, kad visi nuosavybių ir jų įkainavimo dokumentai turi būti de- pozituojami "vaults" Girard Trust Company, Phila- delphia, Pa.

33. Svarstomas Re-Insurance reikalas pasiūlymas ir planas. Vienbalsiai nutarta šį klausimą palikti iš- spręsti sekančiam Pild. Tarybos suvažiavimui, kuria- me dalyvaus ir SLA aktuaras.

34. Paaiškėjus, kad SLA 301 kuopa ir lietuvių visuomenė, lapkričio 7 d., Cicero, Ill. ruošia žymiam

ir daug nusipelnusiam SLA veikėjui K. P. Deveikiui, jo 75 metų sukakties progą, pagerbimą, vienbalsiai nutarta pavesti N. Gugieni ir dr. S. Biežiui pasvei- kinti K. Deveikį Susivienijimo vardu ir įteikti jam Susivienijimo dovaną.

35. Apsvarčius pasiūlymą įvesti SLA naują per 10 metų išmokamą apraūdą, vienbalsiai nutarta pa- vesti išstudijuoti ir išspręsti šį klausimą Vajaus Ko- misijai.

36. Sekretorė B. Pivarona referuoja, kad VI, V2 apraūdus palindymai jau atspausdinti.

Įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta naujai at- spausdintus apraūdus palindymus priimti ir padary- tas išlaidas ratifikuoti.

37. Sekretorė B. Pivarona perskaito Pild. Tary- bos narių žinia Reginos Budrienės laiška, kuriuo pa- reiškia gilų padėką SLA organizacijai ir vadovybei už pareikštą užuojautą mirus jos vyrui Gen. Konsului J. Budriui.

38. Apsvarčius SLA 53 šeimos pavedimus išspręsti Pild. Tarybai, Pild. Taryba juos išsprėdė ir įparei- gojo SLA sekretorę dirbant centre prisitaikyti prie naujų nutarimų ir tuos nutarimus vykdyti.

39. Sekretorė B. Pivarona praneša, kad SLA 236 kuopa Toronte, spalio 24 d. rengia banketą, kuriame bus paminėta kuopos 30 metų sukaktis ir kad kuopa atsiuntė pakvietimą Pild. Tarybai, kviesdama daly- vauti kuopos sukakties minėjime.

Vienbalsiai nutarta prašyti prez. P. P. Dargį da- lyvauti kuopos sukakties minėjime ir jame atstovauti SLA Pild. Tarybai.

41. Apsvarčius Maria Lazauskas, Cert. Nr. 60975. 124 kuopos, pomirtinės išmokėjimo reikalą, S. Gegužiui įnešus, E. Mikužis parėmus, vienbalsiai, nu- tarta išmokėti pilną pomirtinę.

42. N. Gugis įnešus, dr. S. Biežiui parėmus, vien- balsiai nutarta ratifikuoti atgal priėmimą (reinstatement) žemiau išvardintų seniau buvusių, bet suspen- duotų SLA narių:

J. Vileniškis 65706, 43 kp., Mass., 31 m. V1 \$500.
I. Vileniškis 05625, 43 kp., Mass., 12 m. V2 \$500.
G. Vileniškis 05626 43 kp., Mass., 9 m. V2 \$500.
J. Vileniškis 05627 43 kp., Mass., 7 m. V2 \$500.
J. Vileniškis 5827 43 kp., Mass., 10 m. T. \$1.000.

43. Įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta pavesti prez. P. P. Dargiui ir sekretorei B. Pivaronai peržiū- rėti šio Pild. Tarybos suvažiavimo protokolą, pasira- šyti ir paskelbti "Tėvynėje".

Prezidentas P. P. Dargis padėkojęs Pild. Tary- bos nariams už rupestingą įsigilinimą svarstant daugel svarbių klausimų, trečią sesiją ir Pild. Tarybos su- važiavimą uždarė 5 val. po pietų.

P. P. DARGIS, SLA Prezidentas
B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

—: DAINORELIS :—

PASEJAU LINELI

Pasėjau lineli

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Isaugo linelis

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Pražydo linelis

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Nuroviau lineli

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Parvežiau lineli

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Iškuliau lineli

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Paklojau lineli

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Išmyniau lineli

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Suverpiau lineli

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Isaudžiau lineli

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo,

Israiziau drobelę

Ant pylimo,

Dėl jauno bernelio,

Dėl mylimo.

ALGIRDAS BUDECKIS

NAPOLÉONAS IR LIETUVA

(Tęsa)

Atskiros Lietuvos kuni- gaikštystės sukūrimas sutapo su Napoleono politine sistema, atseit: su mažų satelininių valstybių sudarymu. Lietuvos kunigaikštystės teritorija ati- tiko buvusią prieš paskutinį padalinimą plotmė. Tai yra kunigaikštystės susidarė iš Vilniaus, Gardino, Minsko ir Bal- stogės gubernijų. Ta politika sutapo su lietuvių separatistų siekimais. Ankstyvesni Lietuvos įvertinimai pasirodė klaidingi. Napoleonas greitai pastebėjo aspiracijų skirtu- mus tarp lietuvių ir lenkų. Jam nepatiko reikalų eiga Lie- tuvoje. Jam ypatingai kaitino akis Vitebsko ir Mohilevo gu- dų nuotaikos.

Šiose provincijose jis atra- do visiška politinį pasyumą valdančių sluoksnių tarpe, ypač diduomenėje. Vitebsko didikai padarė Napoleonui blo- gą įspūdį. Napoleonui buvo sunku tikėti, kad nebuvo gali- ma suvesti Lietuvą ir Lenki- ją be prievartos. Turėdamas minty lietuvių kovas prieš maskolius, imperatorius buvo verčiamas skaitytis su lietuvių tautinėmis aspiracijomis ir politika.

"Aš esu Vilniuje ir labai užimtas, — rašė Napoleonas imperatorei Marijai Liudvikai. — Mano reikalai tvarkoje, priešą apgavome... Vilnius yra puikus miestas, turis 40 tūkst. gyventojų. Aš įsikraus- čiau į malonų namą, kuriame tik prieš kelias dienas buvo apsistojęs imperatorius Alek-

sandras. Jam tuomet neatėjo į galvą, kad aš netrukus atvyksiu čionai."

Napoleonas išbuvo Vilniuje nuo birželio 28 d. iki liepos 16 d. Per tą ilgą viešnagę jis už- siėmė imperijos ir karo tvarky- mu. Lietuvos didikai didie- les dovanas jam suteikė. Jie ji praminė išlaisvintoju ir Lenkijos tėvu. Imperatorius kasdieną turėjo audiencijas su Lietuvos laikinos vyriausy- bės nariais, vietiniais valdi- ninkais ir Vilnijos didikais. Be to, jis dalyvavo grafo Paco ir kitų Vilniaus didikų baliu- se, kuriuose jis šokdino savo meilužę, grafitę Valevskaitę (Walewska). Kiekvieną sek- madienį jis išklaušė Vilniaus vyskupo mišias patenkint vietos dvasiškiją.

Jis išgyrė miesto grožį — ypač šv. Onos bažnyčią, Vil- niaus universit., profesoriams ir miesto damoms. Napoleo- nuui irgi rūpėjo kariuomenės aprūpinimas. 100.000 kariuo- menės susitelkė Vilniaus apy- linkėse. Miesto kepyklos galė- jo kasdieną parupinti 30.000 duonos kepalų. Napoleonas pareikalavo, kad dieninė nor- ma būtų pakelta iki 100.000 kepalų.

Vilnius tapo prancūzų dip- lomatijos imperiniu štabu. Prancūzijos proviozrine sostine. Napoleonui žygiuojant ry- tuosna, buvo paliktas Vilniu- je regentas, užsienio minist- ras, Duc de Bassano. Amba- sadoriai rinkosi Vilniuje. Vil- nius tapo susisiekimo centru su pasauliu. Olandų generalas Hogendorpas buvo paskirtas

Lietuvos kariniu gubernato- rium. Zominis ir vėliau Roshe- Gotardas buvo Vilniaus karo komendantai. Prancūzų ko- mendantai ir kvartirmestrai buvo paskirti kiekvienoje gu- bernijoje.

Santykiai tarp prancūzų ir vietinių valdininkų nuo pat pradžios buvo įtempti. Pran- cūzai laikė Lietuvą užkariau- tu kraštu ir nepraleisdavo progos vagiliauti.

Didžiai armijai žygiuojant rytuosna, Sėgūr mąstėlėjo: "Lietuvą išvadavus, konflikto tikslas buvo atsiektas, tačiau, rodos, kad karas vos prasidė- jęs."

V

Laikinoji vyriausybė

Napoleono armijai okupa- vas Lietuvą, bajorija tuojau svarstė Didžiosios kunigaikšt- ystės atgavimą Napoleono globoje. Bet Napoleonui pir- moje eilėje rūpėjo kiek maisto ir kiek kareivių jis galėtų gauti iš Lietuvos. Jis nieko ypatingo nežadėjo didikų de- legacijoms, aiškindamas, jog, esą, karas dar neišspręstas.

Liepos 5 d. Napoleonas pa- skelbė įsakymą sudaryti 4 ka- valerijos ir 5 pėstininkų pul- kus Lietuvoje. Kai kunigaikš- tis Sapieha paprašė keturių milijonų frankų keturių pulkų formavimui, Napoleonas atsa- kė, kad patys lietuviai gali paaukoti keturis milijonus frankų išlaisvinti savo gimti- nę, kaip esą padarė Varšuvos lenkai. Pagaliau, Napoleonas priskyrė 400.000 frankų lietu- vių formacijoms.

Napoleonas nepripažino gin- klutų pajėgų organizavimosi tautiniu pagrindu principo. Lietuvių formuotės turėjo su- daryti prancūzų armijos in- tegralinę dalį, jo vadovauja-

ma, o ne atskira vienetai. Jis reikalavo, kad laikinoji vy- riausybė išlaikytų lietuvių ka- reivius.

Vyrų mobilizavimas sutiko sunkumus. Buvo vyrų truku- mas, kurio priežastis buvo ankstyvesnis rusų pravestas rekrutavimas ir bajorų politi- kos pasekmės. Tam tikram pasienio ruože rusai įvedė pi- niginį mokesčių vietoje rekrut- ų kvotų pildymo. Bajorija verčiau palaikydavo sau pinig- us ir pristatydavo rekrutus — baudžiauninkus. Užtat, įsi- bauginę berneliai bėgdavo į Prusus ar pasislėpdavo miš- kuose.

Duc de Bassano ir kuni- gaikštis Sapieha apsiėmė ru- pintis krašto organizavimui ir lietuvių ginklavimui. Bet krašto gyventojai nebuvo lin- kę atsilipti į patriotiškus at- sišaukimus. Caulaincourt tuo laiku nusiskundė, jog armijos plėšikavimai ir visokeriopai netvarkingumai išbaidė provin- ciją. Miestuose padarys žmo- nės užsikarino už durų. Na- poleonui reikėjo šaukti Vil- niaus veikėjus, kurie jam bu- vo naudingi, kadangi niekas nepasisiulė imperatoriui tar- nauti.

Bet, antra vertus, Napoleo- nas nesutiko savo autoritetu paskelbti visuotinę mobilizaci- ją, nes šis veiksmas jį pri- vorstų parupinti pinigus, gin- klus ir uniformas. Norėdamas kanočių mėsos veltui, jis su- teikė kariškų laipsnius ponai- čiams su žymiomis pavardė- mis ir turtais, kaip pvz.: Ro- muldas Giedraitis, Antanas Gelgaudas ir Kanopka. Deja, ne visi pakelti į karininkus tu- rėjo kario patyrimo. Iš vi- so susidarė 19.000 kariuome- nės Lietuvoje. Napoleonas net priskyrė tris lietuvių gene- rolus prie savo asmens štabo.

Napoleonas nusivylė menka lietuvių reakcija į jo atsišau- kimus, tačiau jis nebuvo nie- ko pareiškęs Lietuvos ateičiai klausimu. Beje, Lietuvos ba- jorija žiūrėjo į laikiną vy- riausybę, kaip į valstybės branduolį ir entuziastiškai mė- gino užmegsti ryšius su Len- kija. Varšuvos seimas, kuris susirinko birželio 24 d., kaip visuotinė konfederacija, šaukė lenkus prie ginklo ir ragino juos apiešti engėjų tarnybą (suprask: maskolius). Konfe- deracija paskelbė, kad ji no- rinti apjungti į vieną kuną vi- sas buvusias respublikos žė- mes. Konfederacija nusiuntė delegaciją, kuriai vadovavo senatorius Juozas Vybieckis, į Vilnių, išdėstyti pageidavimus

MAUMEDIS

Įvairios maumedžio rūšys paplitusios šiaurės Amerikoje, Europoje. Maumedžiai šėmi- ninkauja Alpėse, Karpatuose ir kitur. Maumedis į Lietuvą pateko 19-me amž. Pirmiau- sia jis sužaliavo parkuose, dvarų sodybose, o paskui at- skiromis grupelėmis paplito pakelėse ir miškuose. Vienur savaime išdygo iš sėklų, bet daugiausia juos čmė auginti žmonės.

Labiausiai yra paplitęs eu- ropinis. Sukačiovo ir sibirinis maumedžiai. Vienos nuo kitų maumedžio rūšys skiriasi me- dienos patvarumo savybėmis, biologiniais požymiais: kankė- rėžių dydžiu, sakingumu, la- jos forma ir t.t.

Svyruoklinis europinis mau- medis ir japoninis, šakomis apsikores iki pat žemės, la- biausiai mėgstami kaip žali- ų želdiniai.

Alytaus apskr. Vilgirio miš

Napoleonui ir sukurstyti lie- tuvius. Vilniaus universiteto studentija aistringai reagojo į Konfederacijos aktą. Liepos 14 d. studentų ceremonija Vil- niaus katedroje iškilmingai prisiekė atnaujinti uniją.

Konfederacijos delegacija kreipėsi į užsienio ministrą Maretą ir į Napoleoną liepos 11 d. ir juos painformavo apie Lenkijos didžiuosius planus, šaukė būti apėmė ir Lietuvą. Napo- leonas priėmė didikus šaltai. Jis praminėjo, kad reikia panai- kinti baudžiąvą ir nieko kon- kretaus nežadėjo. Užtuot kal- bėti apie nepribrendusius pro- jektus, jis pareikalavo dau- giau lėšų, daugiau maisto, daugiau kareivių.

(Bus daugiau)

ko 1,5 hektaro maumedynas — vienas gražiausių. Maume- džiai kaip žvakės kyla į 34-35 metrų aukštį. Prienų Deksnės miške yra aukščiausias Lietu- vos maumedynas 110 metrų turintis medžiai jau prašoko 40 metrų aukštį. Vienas šio medyno atstovas yra 45 me- tro aukščio ir 70 cm storio.

Maumedžiai išgyvena iki 500 metų. Jie auga sumišai su pušimis, eglėmis, beržais. Jie yra atkeliaivę į Kazlų Rudos, Dubravos, Nemenčinės, Pa- bradės ir kitus miškus.

Šis medis pamilo netik miš- kus, bet paplito parkuose, so- duose, gyvenvietėse. Jo gogu- žės mėnesį šepetliais besike- liantys švelnučiai spygliai taip atitinka nuostabią pavasario grožį! Tarp kuokštų matyti ir žydų varputės: vyriškiosios gelsvos, moteriškos — raus- vos. Jei žiedai apsidulkina sa- vo medžio žiedadulkėmis — dažniausiai nemeza sėklų.

Kankorėžiai raudonuoja tik medžių viršūnėse, kur gausu saulės šviesos.

Maumedžiai gana greitai nusivalo nuo šaku, todėl lieka tik viršūnė su keliolika vaini- ko šakų, apkišusių kelių metų sakingais kankorėžiais. Dera retokai — kas 3-5 metai. Kan- korėžiai gana įvairios išvaiz- dos ir sakingumo. Maume- džiai labai mėgsta saulę. Ne- retai dėl saulės susiformuoja laja tik pietinėje pusėje. Stie- bai tiesūs, storoka žieve, rei- kalinga maistui transportuoti.

Ateivis maumedis yra bran- gingusias savo mediena. Ypa- tingų dirvų jis nereikalauja, nuo šalčio nenukenčia, beaug- damas pralenkia pušį, eglę. Išskutus vieną hektarą Deks- nės maumedyno, galima pa- ruošti net 1.100 kietmetrių pirmarušės miško medžiagos. O maumedžio mediena kur kas geresnė už pušies ir eglės. Ji geriau išsilaiko vandenyje, todėl naudojama laivams sta- tyti, hidrotechniniams įrengi- mams. Net maumediniai ka- nalizacijos vamžiniai gana iš- gai tarnauja. Maumedžio me- diena tinka šiltnamiams, silo- so bokštams įrengti, elektros ir telefono stulpams.

Ją perdurbant paruošiama celiuliozė, etilo spiritas. Be to, gaunama anglis. Ji naudoja- ma tekstilės, lakų, degtųjų pramonėje. Perdurbus medie- ną cheminio būdu, susidaro ypač brangus terpentinas, naudojamas lakų gamyboje ir elektrotechn. pramonėje. Žie- vėje yra rauginiu medžiagu, o sėklose — aliejus.

Štai dėl ko kasmet kaip še- petys žaliuoja maumedžių dai- gai. Iš čia jie paplinta į visus kampelius. Kasmet gausėja gražuolių maumedžių.

G. Isokas

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

PADEKA UŽ AUKAS

ALT nuoširdžiai dėkoja visiems lietuviams patriotams už aukas kovai dėl Lietuvos ir lietuvių tautos laisvės.

Visos organizacijos labai prašomos surinktas aukas, minint Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 47 metų sukaktį, prisiųsti ALT centrui, kiek sąlygos leidžia greičiau.

Visos aukos priimamos adresu: Lithuanian American Council, Inc., 6818 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60636. Telefonas 778-6901. ALT.

JUOZINĖS

Kovo 19-ji yra Juozų diena. Daugely vietų lietuviški klubai ruošia Juozų pagerbimo pobuvius. Sveikinami Juozus, Tėvynės skaitytojus ir bendradarbius.

CIURLIONIO IR ŽEMAITĖS SUKAKČIAI

Rugsėjo 22 d. sukanka 90 m. kai gimė lietuvių kompozitorius ir dainininkas Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Sukakčiai paminėti Lietuvoje sudarytas jubiliejinis komitetas su J. Banaičiu priešaky.

Šį pavasarį sukanka 120 metų kai gimė Julija Zymantienė - Zemaitė. Vilniuje vasario 11 d. posėdžiaus jubiliejinis komitetas nutarė surengti Zemaitės kurinių parodą, sukaktį atžymėti teatruose (pastatant Zemaitės veikalus), dar numatyti surengti ir literatūriniai vakarai. (E)

MIRĖ PRANCIŠKA BUKŠNAITIENĖ

Kovo 7 d. Woodhaven, N. Y. mirė Pranciška Vaivadienė-Bukšnaitenė, sulaukusi 81 m. amžiaus. Buvo kilusi iš Plieńskių dvaro, Sakių valsč. ir apskrities. Į Ameriką atkeliavo 1904 m. Uoliai dalyvavo chorose ir vaidinimuose.

1919 m. ištėkėjo už Pijaus Bukšnaičio, žinomo Amerikos lietuvių veikėjo, dalyvavusio viešame gyvenime ir daug pasidaravusio lietuviškos dainos ir muzikos srityje. Keletą metų P. Bukšnaitis dirbo SLA centro raštinėje ir iš čia pasitraukė į pensiją.

Pijus ir Pranė Bukšnaičiai buvo užauginę sūnų Vitalį, kuris taip pat reikšėsi organizacinėje veikloje. Prieš keletą metų Vitalis Bukšnaitis žuvo automobilio nelaimėje, kas skaudžiai palietė likusius vienišus tėvus. Motina pradėjo negalauti širdimi ir ši liga užbaigė jos gyvenimą.

Buvo pašarvota Shalins - Shalinsko kopyčioje, Wood-

LITUANUS VAJAUS KOMITETAI

Siomis dienomis dar įsisteigė visa eilė naujų Lituanus vajuos komitetų. Chicago komitetas sudaro: R. Staniunas, I. Petravičiūtė, G. Barkauskas, S. Liasauskas, T. Leonas, R. Macnoriūtė, N. Leiputė, I. Sabaliunaitė, V. Miselis. Toronto — H. Steponaitis, V. Tamulaitytė, V. Anskytė, Juzė Karasėjus. Bostono — G. Galinytė, D. Mocinskaitė, G. Karosaitė, K. Mickevičius, Rim. Liutkus, V. Kubilius, A. Lapšys. New Yorko — V. Bileris, A. Grėbliunas, A. Vainius.

Montrealyje komiteta organizuoja dr. P. Lukoševičius, Los Angeles — Val. Varnas, Grand Rapids — L. Kušlikytė, Rochestery — A. Musteikis, Omaha — O. Damaitė, Worcesteri — P. Molis.

ISVYKO ATOSTOGŲ

Laikraštiniškas Ant. Gintneris, SLA centrinis organizatorius Chicagoje, šiomis dienomis, kartu su savo artimaisiais, išvyko į Floridą, kur atostogaus dvi savaites. Trečią savaitę pavaižinės po kraštą.

Linkime Tėvynės bendradarbiui gerai pasilsėti.

LAIMĖJO PREMIJA

"Aidų" žurnalo literatūros premija 500 dolerių šiais metais paskirta rašytojai Nelei Mazalaitei, už kurinį "Miestelis, kuris buvo mano."

ESTŲ PIANISTĖS KABI LARETEI KONCERTAS

Balandžio 4 d., sekmadienį, 8:30 val., Lincoln Center salėje, New Yorke estų pianistė Kabi Laretei, duos koncertą. Ji yra viena Europos puikiausių artisčių, kuri gastroliavo po visus miestus. Dabar Jay K. Hoffman ją parsikvietė į Ameriką ir ji čia duos eilę koncertų.

Kabi Laretei atvyko į Šveicariją iš Estijos, kaip ir daugybė kitų užgrobtų šalių tremtiniai. Ji muzikos mokslus ėjo Talino konservatorijoje ir yra studijavęs pas Edwin Fischer.

PABALTIEČIŲ DIENA RUGSEJO 5 D.

Pertvarkytas Lietuvos Komitetas Pasaulinei Parodai. Aleks. Vakselis naujas pirmininkas. Buvęs pirmininkas J. Stukas — garbės pirmininkas

Kovo 3 d., Liet. Atletų klubas, Brooklyne, įvyko Lietuvos Komiteto Pasaul. Parodai posėdis, dalyvaujant 15 valdybos narių. Pirmininkas J. Stukas, atidarydamas posėdį, paprašė kun. dr. S. Valiūšaitį pirmininkauti ir padaręs keletą pranešimų, pareiškė, kad dėl sveikatos ir savo darbų negalys toliau būti pirmininku.

Valdybai aptarus susidariusią padėtį, visais balsais buvo nutarta J. Stuką pakelti į garbės pirmininkus, o pirmininku išrinktas visiems gerai žinomas sportininkas Aleks. Vakselis.

Vienas didelis parengimas Anksčiau buvo nutarta turėti du lietuvių parengimus. Dabar yra sutarta turėti vieną didelį bendrą — lietuvių, latvių ir estų parengimą, rugsėjo 5 d.

Vyt. Vaitiekunas pranešė, kad jau yra parašęs brošiūrą iš komiteto veiklos 1964 m., kuri netrukus bus atspausdinta ir išsiuntinėta Liet. Dienos ir kitų parengimų dalyviams ir aukotojams. Valdyba svarstė apie padėkos laiškus (garbės liudymus), kurie bus LKPP pagaminti ir įteikti Liet. Dienos programos dalyviams.

A. Sniečkus pranešė apie reikalingus pataisymus ir naujinimus Parodoje esančio liet. kopytstulpio. Reikėsia apie 1,000 dol.

Ant. Šetikas, LKPP izdin. painformavo, kad kasoje yra apie 2,000 dol., o įvairių reikalų dar yra daugelis, kuriems bus reikalingi pinigai. Fin. komisijos pirm J. Šlepetys atkreipė valdybos dėmesį į reikalą laikytis taupumo.

A. S. Trečiokas

AMERIKOS KALNŲ BALADĖS

Amerikos kalnų gyventojų baladės su savo paprasta melodija ir apsakymu yra paprastai vieno žmogaus dainuojama. Pats baladės dainavimas yra labai neformali muzika. Dažnai jis yra asmeniškias, išaugęs iš asmens noro ką nors pasakyti muzikos forma. Jeigu jis pats melodijos nesukuria, tai jis ją pasiskolina.

Kartą išgirdęs melodiją ar pasaką, naujas savininkas gali ją šen ir ten pakeisti, pritaikyti sau ar naujoms apytovoms. Baladė priklauso nuo bendrų temų: pasakojimų apie šeimos tragediją, meilę, avantiūrą, darbą, mirtį.

Gryniausioje formoje kalnų baladės yra dainuojamos Amerikos ankstyvųjų kolonistų ir pionierių prosenių, tų, kurie atvyko 17, 18 ir ankstyvam 19 šimtmečiui. Dauguma baladžių buvo iš rytų pakraščio, bet žmonėms keliaujant į vidurio kraštą ir į vakarus, baladės keliavo kartu.

Pasiekus didžiulius Apalačų kalnus, tarp New Hampshire ir šiaur. rytų Alabamos pietuose, dauguma keliautojų nutarė pasilikti juose ir įsikurti. Atsiskyryje ir sunkiai prieinami kalnų gyventojai turėjo izoliavimosi rušį, reikalingą tautos kultūros: dainų, papročių ir kalbos įvairumo, išlaikymui.

Net ir šiandien nedaug kelių pasiekia vietovių gilumas ir dauguma gelžkelių vis dar yra toli. Be masinio išblaškymo kalnų žmonės ir toliau dainavo dainas, kaip ir anksčiau: mitina savo vaikui, vyras laukuose ardamas, jauni įsimylėję lementuodami, grupė susirinkusi kieme klausyti baiminančių pasakojimų.

Dauguma kalnų baladžių yra tradiciniai angliškos baladės, pakeistos šen ir ten, kad tiktų Amerikos sąlygoms ir temperamentui. Jos gali būti aprašytos, kaip žodžių paveikslai, apsaką apytovų sąlygas, kurios negali būti pagerintos. Jos kalba apie nelaimingo berniuko mirtį, žudiko prisipažinimą baumės mokėjimo šviesoje, neatsakytą meilę — visa dainuota gyvybių siaurumo atspindyje, pabrėžiant nusikaltimus, nelaimingus atsitikimus ir nuolatinę kovą prieš gamtos klūtis.

Meilės dainose nėra daug meilės dainų su ramybe ir laime. Meilė yra tik tada komentuojama, kai kas nors atstinka, sutrukdydamas jos lygią eigą. Tipiški pavadinimai yra "Deep Blue Sea", "The Foo-

lish Boy", "Careless Love." "Soldier, Won't You Marry Me?", "The Little Rosewood Casket." Kitos kalnų dainų rūšys yra religinės, dvasinės ir "kvailių dainos." — baladės lengvai pritaikytos darbo judesiams.

Bendrai, kalnų žmonės dainuoja be muzikos instrumentų palydėjimo tiesiu budu, ne-

sąmoningi audiencijoj buvimu, jeigu ji ir yra. Kai kurie instrumentai yra naudojami kai kurių dainininkų, kartais gitara ar žema medžio dėžė su keturiomis garso skylėmis, kažkas panašaus į prailgintą smuiką.

Kaip gi mes sužinome apie jų muziką, jeigu kalnų žmonės gyvena tokioje izoliacijoje? Tas įvyko per dideles mokslininkų ir tyrinėtojų pastangas. Kai kurie jų gyveno tolimuose Apalačų kalnų užkampiuose per savaites ir mėnesius. 1900 m. pradžioje daug rinkinių, spausdintų ir užrašytų, buvo padaryti prieinamais publikai. A.C.N.S.

Atsiųsta paminėti

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Istorija (1914-1964) Medžiaga surinko P. Stalioraitis. Parašė A. Jokubauskas. Paruošė spaudai K. Norkus. Išleido Susivienijimas Lietuvių Argentinoje, 1964 m. Psl. 112.

Tėvynės Atgarsiai No. 1, Chicago Aukštosios Lituanistikos mokyklos mokinių laikraštis, 1965 m. vasario mėn.

MARGUTIS, mėnesinis žurnalas No. 1, sausio 1965 m. Numeris skirtas žuvusiems žurnalo leidėjai L. Vanagaitienei ir red. A. Mackui paminėti. Num. kaina 50c. Adresas: 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60636.

LIETUVIŲ DIENOS, pavaiškuotas žurnalas No. 1, sausio mėn., 1965 m. Prenum.

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Kovo 6, 1965

ISMOKAMOS APDRAUDOS

JUOZAS BILSKIS, 75 kp., Los Angeles, Calif., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 16, 1923 m., mirė gruodžio 28, 1964 m. Velionio žmonai, Veronika Bilskis, apdraudus išmokėta	\$600.00
MARĖ GRIDŽIUVIENE, 159 k., Collinsville, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpjūčio 8, 1965 m., mirė vasario 2, 1965 m. Velionės sesers dukteriai, Tofeala Norbury, apdraudus išmokėta	\$150.00
PRANAS SLIUZAS, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 5, 1924 m., mirė vasario 1, 1965 m. Velionio žmonai, Marei Služienei, apdraudus išmokėta	\$300.00
Viso	\$1,050.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$20,846.00

ISMOKAMOS LIGOJE PASALPOS

M. Žekonis, 1 kp., Edwardsville, Pa., sirgo 6 sav. 2 d.	\$38.00
R. Martinkienė, 16 kp., Harrisburg, Ill., sirgo 6 sav. 6 d.	42.00
M. Sinkevičienė, 43 kp., So. Boston, Mass., sirgo 6 sav. 1 d.	36.50
A. Pottbecker, 66 kp., Ansonia, Conn., sirgo 12 sav.	36.00
C. Mitchell, 106 kp., San Francisco, Calif., sirgo 7 sav. 1 d.	43.00
S. Struff, 207 kp., Manchester, Conn., sirgo 8 sav. 5 d.	44.50
J. Pulokas, 260 kp., Chicago, Ill., sirgo 9 sav. 1 d.	27.50
A. Birbilienė, 18 kp., Westville, Ill., sirgo 6 sav. 3 d.	51.00
E. Rudauskas, 134 kp., Chicago, Ill., sirgo 9 sav. 5 d.	47.50

Viso	\$366.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$2,467.27

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

LIETUVISKAS RADIO PROGRAMAS

MARGUTIS

pradėjo iš naujos ir galingos radijo stoties

WXRT — RADIO BANGA FM—93.1

MARGUTIS dabar bus girdimas ne vien Chicagoje ir apylinkėse, bet lietuviškos programos pasieks Waukegan, Kenosha, Racine, Milwaukee, Kankakee, Joliet, Rockford, Hammond, Gary, East Chicago, Beverly Shores ir daugelis kitų lietuvių kolonijų Michigan, Indiana ir Wisconsin valstijose.

KLAUSYKITE MARGUTĮ KASDIEN 7-8 Val. vak.

Išskyrus šeštadienius ir sekmadienius

Rašykite MARGUCIUI:

6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60636

Telefonas: GR 6-2242

metams \$6.00. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029.

KARYS, Pasaulio Lietuvių Karių - Veteranų mėnesinis žurnalas, No. 2, vasario mėn., 1965 m. Prenum. metams — \$6.00. Adresas: 916 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

PASAULIO LIETUVIS, P. L. B-nės biuletinis No. 13, sausio-vasario mėn., 1965 m. Prenum. metams \$2.00. Adr.: 1118 Rutherford Rd., Cleveland Hts., Ohio 44112.

Lietuvių Gydytojų Biuletinis No. 1, 1965. Adresas 2737 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.

LATVIAI APIE VAS. 16

Vak. Vokietijoj leidžiama savaitraštis "Latvija" paskelbė vedamąjį str. "Lietuvos valstybinė šventė." Vytimi papuoštame Raits Ritums straipsny nušviesti įvykiai iki Nepriklausomybės Akto paskelbimo, Lietuvos valstybės raida 1918 - 1940 m., trumpai nurodyta ir j Lietuvos-Latvijos santykius laisvės metais bei pabrėžtas abiejų tautų likimas.

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigų, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N Y. Tel. TA 7-9518.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

BIELIAUSKAS FUNERAL HOME AL. BALTRUNAS-BALTON Reikalų vedėjas 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. Notary Public

Tel. VI 7-4499

SHALINS

(SHALINSKAS) Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven 21, N. Y.

Suteikiama garbingas laidotuves. Kopyčias suteikiama nemokamai visose miestose dalyse

F. W. SHALINS ir J. B. SHALINS

JAU ISEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išėjimo Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima visą išėjimo Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išėjimo pradžioje 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad šikštelė Amerikoje musikčiai pastatė "Australis" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvania anglijų kašt. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, emė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraštius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyksupai emė savintis musikiškų katalikių nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto samanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išėjimo rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojė pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Paruodoma be pelno. Gražialis kietais apdarais kaina \$5.00; minkštais apdarais — \$4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

No. Boston 27, Mass.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRASTIS

Isteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę, — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Prenumeratos kaina metams — \$11.00, pusė metų — \$6.00. Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausias lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$12.00 metams, \$7.00 pusė metų. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusė metų. Chicagoje — \$15.00 metams, \$8.00 — pusė metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiūsite čekį arba Money Order

šiuo adresu:

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill. 60608

Mirus

PRANCIŠKAI BUKŠNAITIENEI,

Skaudžioje valandoje reikiame gilią užuojautą jos vyrui

PIJUI BUKŠNAIČIUI,

SLA 126 kuopos nariui ir buv. sekretoriui

SLA 126 KUOPA

Mirus

PRANCIŠKAI BUKŠNAITIENEI,

Mūsų buvusį bendradarbį

PIJŲ BUKŠNAITĮ

giliai užjaučiame, netekus mylimos žmonos

SLA SEKRETORĖ, TĖVYNĖS REDAKCIJA IR BENDRADARBIAI